6-a Jaro. N-o 287 APERAS SEMAJNE Leipzig, 3./4. 1930

ESPERANTO JE LA SERVO DE L' TUTMONDA PROLETARO

SENNACIULO

OFICIALA ORGANO DE SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA

KULTURA KAJ INTERHELPA ORGANIZO DE PROLET-ESPERANTISTOJ

REDAKTEJO: 14, avenue de Corbéra, Paris-12e
Gvidanto: E. Lanti

SIDEJO de Plenum-Komitato de SAT
23, rue Boyer, Paris-20e

ADMINISTREJO: Kolmstr. 1, Leipzig O 27
Administranto: R. Lerĥner

Observoj pri kolektivigado de l'vilaĝanaj mastrumoj en USSR

Jus mi revenis el la provinco. Tie mi observis, kiel estas konstruata nova socialisma formo de agrikulturo — vilaĝaj kolektivoj (ruse nomataj: "kolĥoz"). Povas esti, ke ĉi subaj miaj observoj k impresoj ne estas seninteresaj por ekstersovetia laboristo, ĉar ili baziĝas sur mia persona sperto, efektive viditaj faktoj.

En Sovetio ni nun travivas kvazaŭ novan revolucion. Centjaraj formoj de mastrumado, unuopulaj etaj parceloj, trikampa sistemo, praavaj plugiloj foriras en estinton, cedas lokon al grandskala agrikultura kolektivmastrumo, kie oni aplikas novajn metodojn de terkulturado, bazitajn sur scienco. 100%-a kolektiv-agado okazas sur grandega teritorio de Malsupra Apudvolgio, Norda Kaŭkazo, en kelkaj distriktoj de Kazakstan k en multaj aliaj lokoj. Post kelkaj jaroj supozeble unuopulo-vilaĝano estos en Sovetio maloftaĵo, inda je lokigo en muzeo. Tio signifas, ke lastaj restaĵoj de kapitalismo: vilaĝana individua mastrumo — kun radikoj estos elŝirataj, ke agrikulturo estos enkondukita en socialisma sentaro de nia popola mastrumo, ke malaperas diferenco inter la urbo k vilaĝo, inter la laboristo k kamparano.

Nun, kiam okazas rompiĝo de individua vilaĝana mastrumo, rompiĝas, ŝanĝiĝas ankaŭ la psikologio de l' etposedanto-vilaĝano. En "kolĥoz" li ne havas proprajon — ĉio estas komuna, en kolĥozo li jam ne konsideras sian najbaron kiel konkuranton, malamikon; en lia animo komencas naskiĝi kolektivismaj ideoj, perceptoj — de nia komuna laboro dependas nia komuna prospero.

Tiu transiro al la kolektiva mastrumado certe ne okazas sen doloro. Dum jarcentoj la vilaĝano kutimis al sia propra parcelo, kiun li abunde nutris per sia sango k ŝvito, unuope ĝin prilaboris per propraj iloj k ĉevaloj; li ekzistis nur dank' al la propraĵo. Je tiu kutima vivo nun li devas rifuzi k transiri al la nova nekonata k tial timiga por malklera vilaĝano. Multe da peno oni elspezas por konvinki lin, ke laŭ la malnovo li ne povas plu vivi, ke la kolektivo havas multege da avantaĝoj.

"Kulako"

Parto da vilaĝanoj ŝanceliĝas: "Nun mi iom povas vivi. Ĉu en kolĥozo ne estos pli malbone?" Sed li vidas, ke la malriĉulo volonte aliĝas, ke plej multaj mezriĉaj vilaĝanoj ankaŭ enskribiĝas, ke li devos resti sola en la vilaĝo, k tiam oni ne atentos lin, ĉar kion li, unuopulo, prezentas kompare al ĉirkaŭanta granda kolektivo? Tiuj, kiuj revis iam fariĝi riĉuloj, "kulakoj", vidas, ke la ŝtato ne permesas al unu riĉiĝi je kosto de aliaj, ke kulakoj — tiuj vilaĝaj kapitalistetoj, kiuj per laboro de dungitoj, per servuto de malriĉularo, kolektis sian kapitalon, — estas nun likvidataj kiel klaso. Kaj ŝanceliĝanta, li tamen venas al la kolektiv-administrejo: "Registru ankaŭ min", k fordonas por komuna posedo sian ĉevalon, paron da bovoj, bovinon kun bovidoj, ŝafojn, kampmaŝinojn k aliajn ilojn. Nur malmultaj restas ne ŝanceleblaj k preferas resti unuopuloj: "Ni dume rigardos, kiel vi vivos." Nu, post 2—3 jaroj la vivo mem devigos ilin sekvi la ekzemplon de l' aliaj.

Ege malutilas al procedo de kolektivigado *kulakoj* (vilaĝaj riĉuloj), pastraro, komercistoj k simila publiko. Riĉulo prosperus sen la kolĥozo. Nun venas tiuj ĉi malbenitaj kolektivoj, prosperado lia finiĝas, oni rekvizas ĉe li superfluajn ĉevalojn, bovojn k ceterajn ilojn de produktado, dank' al kiuj li regis en la vilaĝo, k fordonas tiujn al la kolektiva mastrumo; oni donas al li la plej malbonan grundon, restigas ĉe li grenon nur por semo k personaj bezonoj ktp. Kiel klason, kiel restajon de kapitalismo, oni lin ekstermas. Sed ĉu en homara historio iam iu klaso cedis sen batalo sian lokon al la aliaj klasoj? Ne, tiujn okazojn ni ne konas. Kaj kulakoj, sentante sian politikan morton, furioze kontraŭstaras, aplikante ĉiujn eblajn rimedojn, de ekbruligo ĝis mortigo el post angulo.

Por tio oni ne "mankaresas la kapon" — oni ilin juĝas, forprenas por kolĥozo la havajon, elloĝigas malproksimen de la vilaĝo. Necesas ŝanĝi

la taktikon. Tiam inter malkleraj virinoj, forvivintaj sendentaj maljunulinoj ili lasas promeni tiajn klaĉojn abomenindajn: "En kolĥozoj ĉiuj — viroj k virinoj, dormas kune sub unu grandega litkovrilo. Vi ne havas propran edzon. Ĉiu viro rajtas kun vi noktumi. Oni forprenos de vi la infanojn. Ĉe kolĥozoj la ŝtato forprenos tutan rikolton. Vi ne plu trinkos lakton — oni rekvizados ĝin por urbaj laboristoj" ktp. ktp.

En preĝejoj popoj ofte predikas, ke venos la terura juĝo, ke kolĥozoj estas diabla elpensaĵo ktp. Nelaborula elemento restas flanke de l' vivo. Oni ne akceptas ilin en kolĥozoj, por ke ili elinterne ne subfosu tiujn. Sed popoj ja ankaŭ volas vivi! Ili vidas, ke stultigado al popolo ne estas plu profitdona. Kaj jen ili subite konstatas, ke ĝis nun ili vere stultigis la amasojn, ke dio ne ekzistas ktp. Deklarante pri tio publike, ili rezignas je sia popa pasinto. Ofte en ĵurnaloj ni legas tiajn anoncojn: "Mi, eksa pastro de preĝejo de nomo de sankta Petro k Paŭlo, en vilaĝo Gusevka de Kamiŝin-distrikto, Ivan Petroviĉ Voskresenskij, publike deklaras, ke de nun mi ne plu estas pastro, ĉar mi ekkonsciis malutilon de religio por socialisma konstruado k reakcian rolon de pastraro, trompanta popolon per falsaj fabelaĉoj." Kelkiuj faras tion sincere, plej multaj — por sin adapti al novaj cirkonstancoj.

En tiu sama Gusevka, kie la pastro dum ĝenerala kunveno vilaĝana deklaris pri sia rezigno, mi redaktis la vilaĝan murgazeton. Al ni oni donis jenan artikoleton: *"Ni ne kredu al la lupo en ŝafa felo.* Popo Voskresenskij post sia publika rezigno, kiu en nia Gusevka faris tiom grandan bruon, nun aktive helpas al la kolĥoz-administrantaro. Per tio li esperas penetri nian kolĥozon. Ke li ne estas sincera, pruvas la argumentoj. Niaj junkomunistoj vidis, kiel li hejme preĝis antaŭ ikonoj post reveno el la kolĥoza kontoro. Li surprenis kontraŭreligian propagandon, sed ĝis nun nenion faris. Ni ne kredu al tiaj fipersonoj."

En iuj vilaĝoj, kie organiziĝis kolektivmastrumoj, ĝeneralaj vilaĝanaj kunvenoj decidas fermi preĝejon k en ties ejo aranĝi iun kulturklerigan institucion. En proksima al Gusevka vilaĝo Pribinka, kie mi ankaŭ laboris, oni destinis preĝejan konstruon por kino. Kion do restas fari al la popo? Li prenis sian havaĵon k forveturis serĉi lokojn, kie ne okazas la kolektivigado k kie li povas ĉasi fiŝon per siaj religiaj retoj.

En Gusevka jus estas aranĝita en eksa monaĥineja templo vilaĝa klubo. Mi ĝin vizitis. El orumitaj kadroj de ikonoj anstataŭ severaj vizaĝoj de sanktuloj vin rigardas Lenin, Marks, Puŝkin, Tolstoj; ambono servas kiel scenejo. En halo, kie antaŭe preĝis genufleksiĝinte monaĥinoj, nun dancas gaja vivplena junularo sendiula. Malgraŭ antaŭdiroj de maljunulinoj, ke dio ne toleros la teruran sakrilegion je la sankta templo k nepre okazos iu akcidento, nenio malbona okazis; dikredantoj iom post iom kutimis, maljunuloj unue timeme, poste pli kuraĝe vizitas la klubon por aŭskulti radio-laŭtparolilon aŭ rigardi amuzajn komediojn, kiujn prezentas vilaĝaj teatroaktoroj.

Tiel ni vidas, ke la koncepton de Marks — produktaj fortoj difinas la ideologion — jesas la vivo mem. Ŝanĝo en la mastrumformoj sekvigas ŝanĝojn en la homa ideologio.

S. B-v, Saratov.

MARTMORTIGITOJ

Antaŭ dek jaroj la germana laboristaro estis venkinta kontraŭ la "Kapp"-puĉistoj, kiuj forigis la respublikan registaron k volis konstrui la burĝan diktatorecon. Sed nur dum unu tago ili estis suverenoj. La unua atenco de la burĝaro, kontraŭ la juna germana respubliko, disbatiĝis pro la entuziasma kontraŭbatalo de la germana proletaro.

En Gera[1], jam kelkajn semajnojn antaŭ la puĉo, oni lokis en la kazerno tiel nomatan limŝirm - batalionon. Sed vere ili estis la kunligitoj de la burĝaro. Ankaŭ milicio fondiĝis en Gera, por ŝirmi "rajton k posedajon", kvankam ĉe tiuj ankoraŭ neniam estis minacitaj. Ili k la soldatoj ekzistis nur por fari kontraŭrevolucion.

MULTO ESTAS VIVO, SED VI FORDONIS ĜIN.
Sur la monumento estas enskribite:
Por la honora memoro al la kuraĝaj k oferpretaj batalintoj, kiuj mortis dum la marŝaj tagoj de l' jaro 1920 pro la libero de l' laborularo.

Dimanĉon, la 14-an de marto, la milicio estis alarmita al la kazerno, kie ankaŭ troviĝis la ĉefaj personoj de la komploto. Tagmeze, je la dekdua horo, ili marŝis kontraŭ la registarejon, okupis ĝin k krome la urbdomon, poŝtejon, stacidomojn k ankaŭ la laboristan presejon k la konsumkooperativon. La indigno kreskis de minuto al minuto inter la laboristaro. Ĉie oni aŭdis la signalvorton: Ni devas ataki! Ni devas ataki!

Lundon komenciĝis la kontraŭago de la laboristaro. Matene je la naŭa, subite fajfis, fajfegis la sirenoj en ĉiuj fabrikoj. La laboristoj forlasis la laborejojn, ili amase sin premis al la centro de la urbo, kie estas la registarejo. Estis ĝenerala striko! Ne nur strikis laboristoj; ankaŭ la oficistoj, kiuj ankoraŭ neniam antaŭe strikis, flankenmetis la okupojn k forlasis la laborejojn por defendi la respublikon. Amaso da homoj plenigis la stratojn.

Antaŭ la urbdomo estis pikdrat-barilaro, maŝinpafiloj estis direktitaj kontraŭ la nearmitan laboristaron. La foirplaco, antaŭ la urbdomo, similis homan maron. Delegito de la laboristaro disputis, disputegis kun la oficisto, kiu staris kun la soldatoj antaŭ la urbdomo. Ĉi lasta donis signon al siaj soldatoj, k tuj ili almetis la pafilon al la vango k estis pretaj porti mortigajn kuglojn inter la laboristaron. Sed la disputinta delegito ne timis morton, li disbutonumis sian jaketon, starigis sin antaŭ la soldatojn k kriis: Pafu! pafu!

Dum la sekvanta momento unu el la nearmitaj laboristoj sin ĵetis kontraŭ la maŝinpafiliston k turnis la maŝinpafilon kontraŭ la soldatoj. En tiu momento oni ekatakis la urbdomon. Sed ĝi ne okazis sen sangverŝo. Ankaŭ la aliaj, de la puĉistoj okupitaj ejoj estis rapide rekonkeritaj de la laboristaro.

Nearmita la Gera-a laboristaro estis venkita. 15 mortigitojn priplendis la Gera-a proletaro; k hodiaŭ, post dek jaroj, miloj da laboristoj manifestaciis kontraŭ la faŝismo ĉe la tombo de la martmortigitoj k ĵuris: ankaŭ batali k morti kiel ili, la martmortigitoj. *5954.*

[1] Urbo negranda en Mezgermanio (Turingio).

Al multaj. **Oni daŭre sendas al ni materialon, kiu taŭgas nur por ĉiutaga gazeto, k se ĝi estas telegrafe sendita. Ĉu do tiuj senpripensaj K-doj ne povas kompreni, ke inter la tago, kiam ili sendas informon, k tiu, kiam ĝi venos al niaj abonantoj el Usono, Japanio k. a. malproksimaj landoj, pasas pluraj semajnoj? Ĉiu do finfine encerbigu, ke nia gazeto ne povas liveri al siaj legantoj aktualajn informojn. Ne elspezu do vane vian tempon k afrankmonon por sendi materialon neuzeblan. Nepre verku raportojn, kiuj povas havi intereson monatojn post ilia apero. "Sennaciulo."**

Nova malleĝigo en Polio

La 24. februaro finiĝis en Sosnoviec la proceso kontraŭ la C. K. de P. P. S. Maldekstra, kiu daŭris 12 tagojn. La C. K. de tiu partio estis akuzita, ke ĝi celis prepari armitan ribelon de laboristoj k kamparanoj por renversi perforte la ekzistantan sociordon.

La akuzo estis apogita je la deklaroj de spionoj k denuncantoj, kiuj penis pruvi, ke la Pola Soc. Partio Maldekstra estas laŭleĝa alkonstruo de la kompartio. Ili asertis, ke la Partio ricevis subvenciojn de K. P. P., ke en la partia presorgano "Rabociarz" (Laborulo) kunlaboris aktive CK-anoj de Kompartio k ili pagis la eldonkostojn de la gazeto, ke P. P. S. Mald. festis ĉiujn komunistajn festojn, agitadis dum balotoj al parlamento, senato, urbkonsilantaroj, malsanulkasoj ktp. por komunistaj listoj, ke la plej alta aŭtoritato por la Partio estis Lenin ktp.

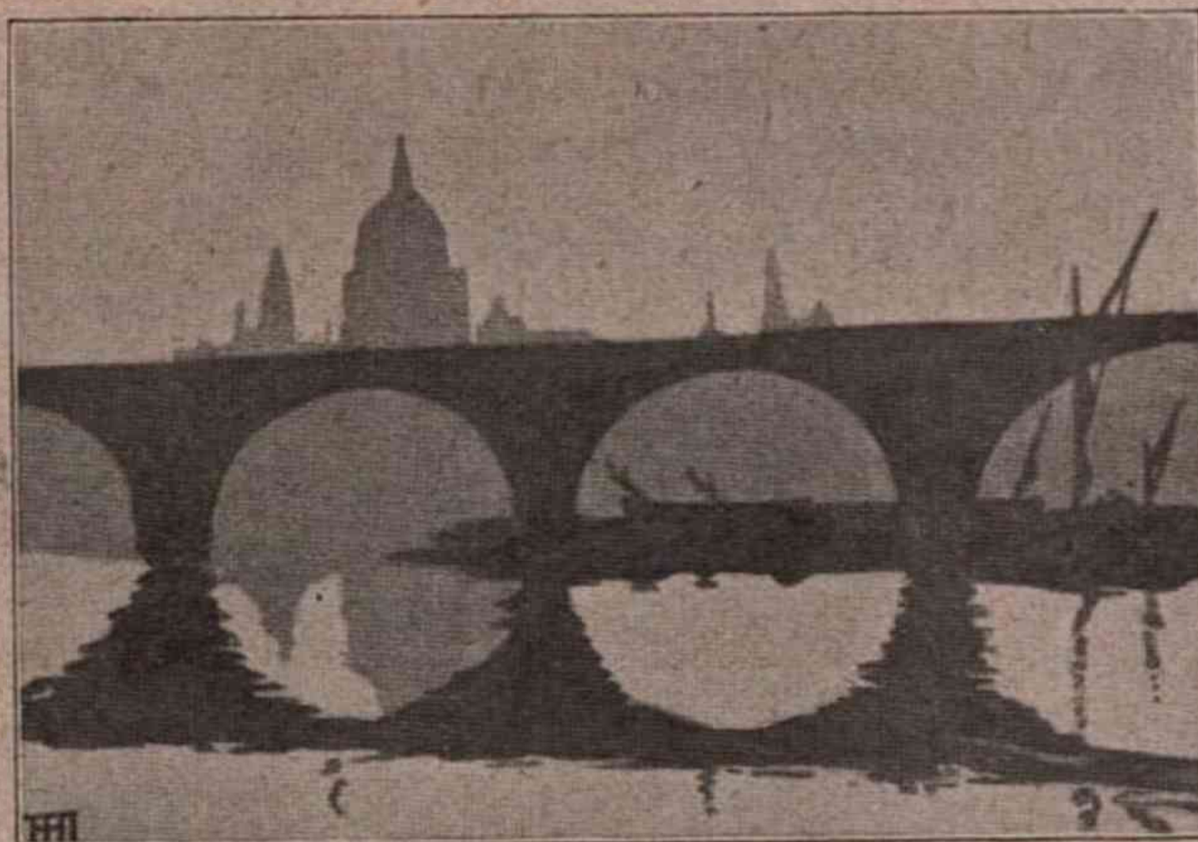
Rezulte la faŝista juĝistaro kondamnis 22 Gek-dojn de 4 ĝis 1 jaro(j) da malliberigo. Proteste la laboristoj aranĝis en la tuta lando manifestaciojn, kiujn dispelis policistoj per bajonetoj k nudaj sabroj, arestante la "danĝerulojn". En Sosnoviec laboristoj aranĝis kelkfoje manifestaciojn, penante penetri en la juĝejon, kie okazis la proceso. En diversaj urboj estis dispendigitaj multaj ruĝaj standardoj kun protestsurskriboj sur la telegrafodratoj. I. a. estis surpendigita simila standardo antaŭ la magistrato en Lodz, kiun post duhora penega laboro policistoj k fajrobrigadistoj forigis dum senfinaj fajfadoj k hurakrioj de laboristoj venintaj el fabrikoj.

Nun okazis la lasta atako kontraŭ P. P. S. Mald., sed ĝi devis okazi. La pola reĝimo ne povis toleri la ekziston pli longe de 21-mil-membra partio, kreskanta de tago al tago, kiu senkompromise batalas. Mobilizprovo jam okazis. Dum 2 horoj oni subite soldatigis ĉ. 500 virojn, kiujn oni tenis en kazernoj tri tagojn.

Lodzano.

Londono, la venonta kongresurbo

Sendube la aliĝintoj k aliĝontoj al la X-a SAT-Kongreso rigardas antaŭen al la semajno, kiun ili pasigos en Londono. Jen mi donu kelkajn impresojn pri la urbo k la vivo en tiu estonta rendevuejo. Alveninte Londonon matene, la vizitanto rimarkos la unuajn signojn de aktiveco. Unue la moveblaj noktprovizejoj de manĝaĵoj preparas sin por iri hejmen k ripozi. Je la sama horo la tramoj k aŭto-omnibusoj komencas siajn tagajn iradojn tra la urbo, laŭ diversaj vojoj. La fruaj veturantoj kutime estas laboristoj, kiuj laboras en varejoj aŭ fabrikoj; ili rajtas veturi je speciale malkara tarifo. Proksimume je la 9-a, la komizoj, oficistoj, kiuj laboras en la komerca kvartalo, veturas al siaj laborejoj. Ĝis la tagmezo oni rimarkos diversloke, ke la ĉefstratoj aspektas tiom plenaj da homoj, kiom la laborejoj, tamen ĉiuj personoj ŝajne havas ion gravan por fari.

Ponto de Ŭoterlu (Waterloo) en Londono

Je la tagmanĝa horo ĉiuj restoracioj en la komerca kvartalo pleniĝas je homoj, kiuj emas nutri sin delikate, per taso da teo, aŭ glaso da lakto, kun bulko k butero, aŭ iu simila malpeza manĝo. Aliloke, en la industriaj kvartaloj, laboristoj troviĝas en malkaraj manĝejoj apud siaj laborejoj. Ili kutime sin prezentas antaŭ telero plena da legomoj k viando, kun sekvanta deserto aŭ biero.

Je la dek sepa aŭ dek oka, vespere, la diversaj laborejoj fermiĝas, k okazas granda kurego por kapti sidlokon en tramo, omnibuso aŭ subtera vagonaro. Vesperjurnaloj troviĝas en la manoj de ĉiuj veturantoj, kiuj englutas la anoncojn k tagsciigojn kun ekscito. Dum la vespero la diversaj "muzikhaloj" (variete-teatroj) k kinoj prezentas fantazian spektaklon ekstere, per siaj elektraj koloritaj reklamiloj. La fenestroj de la grandaj magazenoj ankaŭ helpas iom gajigi la vesperan atmosferon. Je la dudek dua reaperos tiuj antaŭe menciitaj manĝaĵprovizejoj, kutime tirataj de ĉevalo k lokitaj apud iu stratkruciĝo, stacio aŭ granda placo.

Nun iom pri vidindaj lokoj k aferoj en Londono. — La granda rivero Tamizo (angle: Thames) dividas la urbon je norda k suda parto; oriente de la centro troviĝas la komercaj entreprenoj k dokoj por la multnombraj vaporŝipoj, kiuj kuŝas ambaŭflanke de la rivero. Okcidente, je distanco de eble 15 kilometroj, la rivero komencas aspekti bela, k plezurvojaĝo sur ŝipo estas provinda. Notindaj konstruoj estas la "Domoj de l' Parlamento", "Katedralo de Sankta Paŭlo", la "Turo" k "Ponto" de Londono; ankaŭ vizitindaj estas la Astronomia Observejo fame konata tra la tuta mondo, la tropikaj ĝardenoj, artgalerioj, muzeoj k zoologiaj ĝardenoj.

Londono enhavas multajn parkojn, krom granda arbaro nordoriente lokita. La subtera fervojo allogos la atenton de tiuj, kiuj en sia hejmurboj ne kutimiĝis al tia metodo de veturado. Ĉe kelkaj lokoj en la urbo 6 aŭ 7 apartaj linioj transiras unu la alian je diversaj profundoj sub la tero. La veturado estas malkara k rapida. Dum la somero, oni povas sidi sur la supro de aŭtobuso k rigardi la urbon aŭ kamparon komforte en la freŝa aero; oni ankaŭ facile atingas la kamparon per ili, rapide k malkare. Miloj da ili troviĝas en Londono por satigi la bezonojn de preskaŭ 7 milionoj da loĝantoj.

Do, Gek-doj, venu milope por sukcesigi la Kongreson k montri al la enlanda laboristaro, ke esperanto ne estas ludilo, sed grava rimedo por ligi la tutmondan Proletaron en unu grandan frataron.

S. W. Brown (7324).

BOKSADO EN USONO

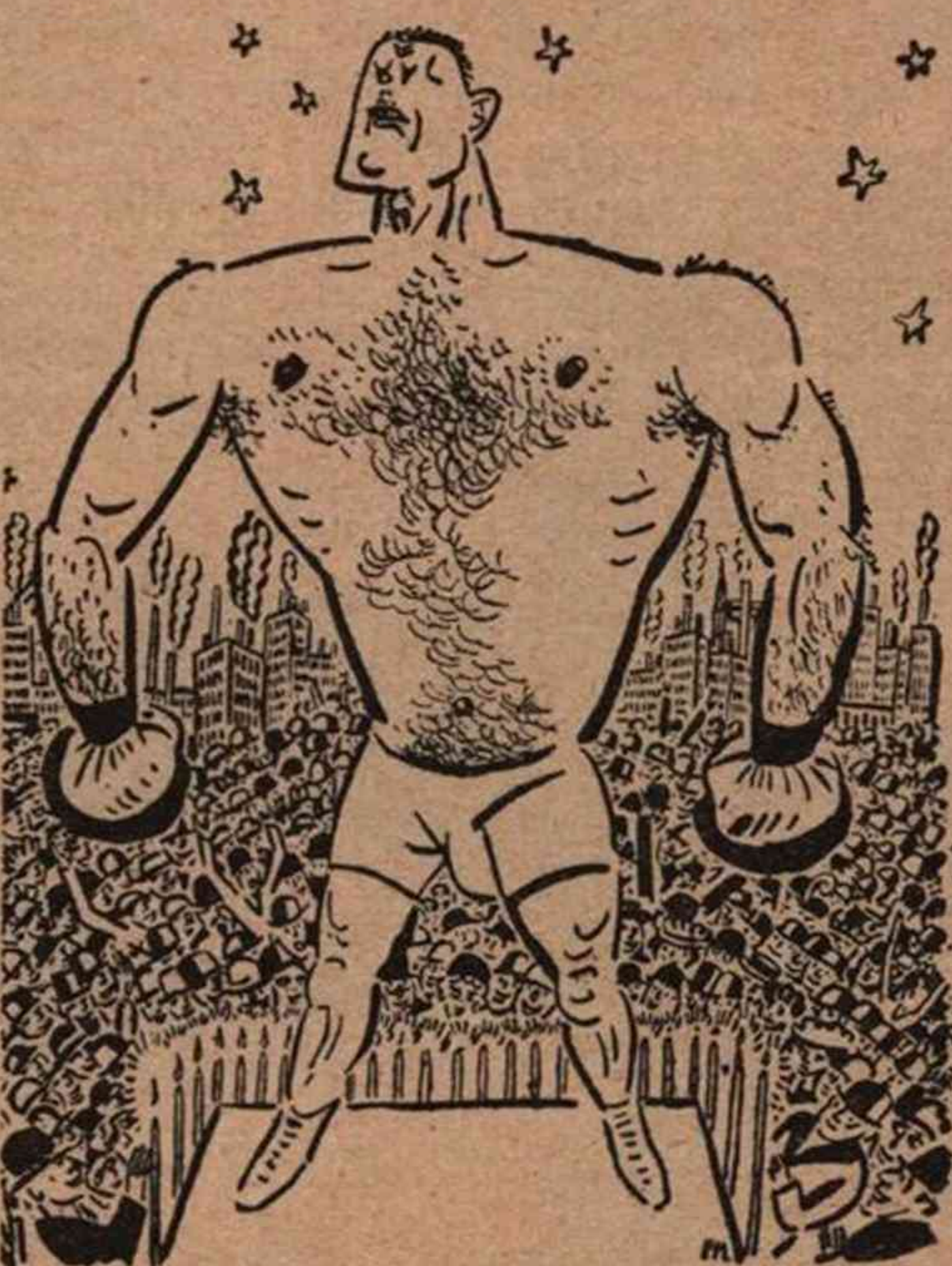
Pro la fanfarono pri usonaj boksistoj k iliaj grandegaj enspezoj, oni eble envias ilin. Tiu ĉi artikolo sendube seniluziigos la leganton.

La plej konataj k lertaj boksistoj batalas unu aŭ du fojojn jare, post longa 'preparado. Ili "perlaboras" multe. La ordinaraj boksistoj boksadas ofte k enspezas pli malmulte. Krom tiuj, estas alia grupo, kiu konsistigas la plimulton. Ili estas la nelertaj boksistoj, kiuj eĉ perdis la esperon iam fariĝi ĉampiono (Titolo de la plej bona boksisto en lia pezgrado). Ĝenerale ili estas pagataj per dek dolaroj po "rondo". "Rondo" estas periodo el kvar minutoj. Oni batalas dum tri minutoj k senlaciĝas dum unu.

La konkuroj okazas sur kvadrata scenejo nomata "cirklo" (angle "ring"), en la centro de la areno. Du ŝnuroj ĉirkaŭas ĝin, por ke la boksistoj ne elfalu. Okaze oni elfalas, malgraŭ la ŝnuroj. La planko estas remburita k kovrita per kanvaso.

Antaŭ la ĉefbatalo okazas kvar aŭ kvin 6—10-rondaj bataloj por "varmigi" la ĉeestantaron. Tiuj estas la nelertaj "ham and beaners" (batalantoj por ŝinko k faboj). Almenaŭ unu aŭ du finiĝas per senkonsciiĝo de unu batalanto. Se ambaŭ ankoraŭ spiras je la fino, la decidisto (arbitro) decidas, kiu venkis. Dum la batalo li atentas, ke ili pugnobatu laŭregule.

La "direktoro" (angle: *manager*) en Novjorko ne rajtas ricevi pli ol

Desegno de F. Maserael.

kvaronon el la enspezoj de siaj boksistoj, sed tiu aĉulo tre bone scias ĉirkaŭiri tiun nejustan leĝon. Ekzemple — estas "elspezoj", kiujn li "grasigas" (multobligas). Li direktas la aferojn de kelkaj aŭ multaj boksistoj, lia "ĉevalejo". Li eĉ interŝanĝas k forvendas ilin kiel ĉevalojn.

La boksisto, anstataŭ mondfama gladiatoro, plej ofte estas ekspluatata "laboristo". "Per la ŝvito de sia frunto" k la sango de sia nazo li akiras sian panon. Per rompitaj ripoj k manoj, ŝveligitaj oreloj k okuloj li gajnas sian vivon. Li stultiĝas pro la konstanta batado je la kapo k estas trompata en ĉiu negoco, kiun li entreprenas. Post kelkaj jaroj li jam ne povas boksi k devas serĉi laboron. Li ne posedas metion k estas tro maljuna por lerni.

Lia direktoro tre facile trovas alian fortikan junulon por ekspluati.

Ben Odinov (13 268).

KULTURTASKOJ

M. Krjukov

(Fino. Vidu n-ojn 279/86.)

10. En cetero

10. 1. Akceli por ke ĉiuj internacie uzataj dokumentoj (poŝtmarkoj, mono, patentoj, pasportoj ktp.) havu du klarigtekstojn: nacilingvan k esperantan.

10. 2. Gardante vojon sur tero, akvo aŭ en aero ĉiam k ĉie sammaniere teni nur dekstran flankon, por ke ne povu okazi nevolita danĝero al fremduloj alikutimaj. En Anglio k Svedio sur vojoj ĝis nun oni tenas lefan (maldekstran) flankon, dum en aliaj landoj — la dekstran.

10. 3. Kutimigi poŝtistaron de l' mondo al racia k ĉie sammaniera esperanta skribado de adresoj. Adreso estas skribata por poŝtistoj, ne por adresato. Tial ĝia skribordo devas esti responda al bezonoj k postuloj de poŝtlaboro k ne atenti malutilajn moŝtesprimojn, kiuj senbezone malklarigas adreson. En URRS jam estas uzata jena logika k racia skribordo de adreso:
1. Lando aŭ ŝtato;
2. Provinco, distrikto, urbo aŭ vilaĝo;
3. Strato k numero de domo;
4 Nomo de adresato sen moŝtaĵoj.
Por ĉiu el tiuj 4 kategorioj dediĉu specialan linion. Marko en supra dekstra angulo.

10. 4. Diversaj koloroj havas malsamajn signifojn ĉe diversaj popoloj. Ekz. en Eŭropo k Ameriko funebron simbolas nigra koloro, en Ĉinio k Japanio — blanka koloro, en Egiptio — flava koloro, ĉe araboj — blua koloro. Unuigu signifon de koloroj laŭ jena tabeleto:

Koloro	Politika simbolo	Teknika simbolo	Emocia simbolo	Ceteraj signifoj
ruĝa	revolucio	danĝero	amo, ardo, energio	somero, maturo
blanka	reakcio	neŭtralo, paco	virĝo	vintro
nigra	anarkio	—	funebro	morto
flava	oportunismo	eraro	perfido	aŭtuno
verda	—	sendanĝero	espero	printempo, nematuro
griza	—	—	indiferento	maljuneco
blua	—	—	feliĉo	juneco

Ĉiu faras tion, kion li bezonas. Do ĉi tiujn taskojn sukcese plenumos nur interesitoj, kiuj senpere bezonas ilin, t. e. malapartema, sennaciema Proletaro. Naciemaj k privatemaj burĝoj ne povas havi ĉi tiun intereson klare esprimitan. Tial plej multaj el niaj taskoj ŝajnos al ili senvaloraj, mokindaj aŭ utopiaj. La reformoj "ne plaĉos" al ili. Eĉ ortografion vi ne sukcesos reformi sen ilia kontraŭstaro. Kulturo disvolviĝas per internaj revoluciaj saltoj same kiel sociordo, kiel ĉio alia. Do ne estu naivaj, esperu k fidu nenion krom via propra mano, preparu vojon por Novo k akcelu Revolucion, kiu faros vin mastroj de l' mondo! Historio instruas, ke en socibatalo ĉiu venkonta klaso antaŭ ol venki iĝas pli kultura ol la venkota. En sia tempo burĝaro estis pli alte kultura ol venkita de ĝi feŭdularo aristokrataro, kvankam ŝajnis male pro parkeda eleganto, dandemo k lukso de la lasta. Sian kulturan superecon burĝaro montris per multaj agoj k deklaroj (la deklaro pri rajtoj de l' homo, enkonduko de metra sistemo, ideo pri racia kalendaro, gvidideoj de fama Enciklopedio). Same proletaro (dungitaro) venkos ne tial, ke ĝi indigniĝos k ekribelos pro ekspluato de burĝaro, sed ĉefe tial, ke ĝiaj interesoj koincidas kun tiuj de progresanta produktado[1]. Do por havi eblon k rajton ekmastrumi la mondon, Proletaro devas havi pli altan kulturon, ol reganta nun burĝaro. Tiel estas, kvankam ŝajnas male pro neesto de eleganto k lukso ĉe laboremaj proletamasoj. Niaj taskoj montras, ke ni efektive havas pli altajn kulturajn celojn k idealojn, ol tiuj de burĝaro k etburĝaro.

[1] Ja sklavoj en antikvo multfoje ribelis, sed sukcesis fari nenion krom mortigoj.

DISKUTEJO

Ankoraŭ pri "kiel rilati al militservo"?

Mi dankas al Stettinaj K-doj pro konigitaj opinioj en n-o 279 k ankaŭ konsentas, ke estinta germana militestraro akiris mondfamon per sia kruelo k frenezaj ordonoj al soldatoj. Sed en Latvio k aliaj novaj Baltaj ŝtatoj ankaŭ rilatoj inter oficiroj k soldatoj estas leĝe difinitaj. Mi ne scias, ĉu dum mondmilito okazis multe da intencitaj piedkripligoj pro malvarmo en germana armeo. Eble eĉ tion oni faros, kiam denove ekestos en Germanio deviga militservo. Tiun demandon solvi mi lasas al germanianoj mem. Latvia laboristaro havas alian konvinkon: ĝis ne forestos deviga servo k, ĉar la soldataro plejparte konsistas el laboristoj, laboristaj organizoj devas akiri ankaŭ konvenan parton en reguligo de ĝia (armea) vivo k gvido. Socialistaj deputitoj en parlamento atente observas paŝojn de reakciemaj militestroj k kontraŭstaras iliajn arbitrajn agojn; konservas interligon inter soldataro k laboristaro. La celo de Laborista Partio k Lab. Sport-Asocio (S.S.S.) estas akiri laŭeble plej da gvidpostenoj en la armeo por siaj membroj, kio tute ne plaĉas al reakciaj superuloj. Se soldato de instruktora roto estas suspektata ano de iu lab. organizo, precipe SSS, li, malgraŭ kapabloj k diligento, senpretekste estas forlokata. Do, proleto povas esti suboficiro aŭ oficiro k tamen resti protektanto de l' laboristaro, de demokrataj rajtoj.

Tre dubas mi, ĉu germanaj socialistoj estos honorataj pro memkripligoj, sed ili certe estos respektataj, kiam ili ĉesos titoli siajn parazitojn per diversaj mezepokaj stultajoj, kiel: *fon*, barono, duko k. a., kiam ili estos disdonintaj al proletaj ekssoldatoj tiujn grandajn terspacojn forrabitajn dum jarcentoj al laboruloj.

Eksmastroj de elpropriigitaj bienoj ĉi tie dume ne ĉesis revi pri reakiro de lastaj. Per helpo de germana registaro ili jam sukcesis je ioma monkompenso en Estonio, k ni devas zorge rigardobservi Germanion, ĉu ne rajdas el tie "Nigra kavaliro", el tiu lando abudega je eksreĝoj k princoj. Eksbienoposedantoj en Latvio k Estonio estas plejparte germannaciaj, kies plimulto loĝas en Germanio, kvankam ili havas rajton je civitaneco en Latvio k ĉiuj disponas terpecon por kampmastrumi je samaj kondiĉoj kiel aliaj novkamparanoj. Tamen nur kelkaj el ili alkutimiĝis propramane kampkulturi.

Mi deziras de K-doj uzantaj frazon "per ĉiuj rimedoj rifuzu militservon" detalan klarigon, kiel ili ĝin *efektivigas* en landoj kun deviga servo. Ĝis nun mi vidis nur religi-sektanojn *baptistojn* vere per ĉiuj rimedoj rifuzantaj militservon k hebreojn — forkurintajn alilanden. Fine klarigo por mia indignosento kontraŭ memkripligantoj, difektantaj sian sanon *nur* tial ke hejme resti por ili estas pli agrable: do, ili devas esti etburĝoj, ĉar laboristo ja timas fariĝi kripla pro risko malsatmorti.

K. K., Latvio.

Pri vegetarismo

Mirante mi legis la artikolojn de K-do Coll (7998) en n-o 282 k de K-do Pargaĉevski (11 746) en n-o 283 rilate al vegetarismo. Ambaŭ aŭtoroj certigas ne esti "kontraŭuloj de vegetarismo", male, eĉ "bestamikoj", sed ili ambaŭ provas en siaj artikoloj senkulpigi buĉadon, do bestmortigon.

Mi demandas la K-dojn: Ĉu ili foje vizitis buĉejon? Kie ĉiutage centoj, miloj da bestoj senĉese estas mortigataj? Ĉu ili vidis tion per propraj okuloj? k neribeleme, sobre konsideris: tio estas ja necesa por garantii nian trankvilon?! Ne, K-doj, ne nia trankvilo, nek tiu de la bestoj estas garantiita per tiel kruela k subprema ago.

Vi aludas al la naturleĝo, la postulo de bestpariĝo. Ĉu vi, K-do Coll, kiel eks-bovgardisto, ne scias, ke *homoj* bredas la buĉbestojn, *laŭ oferto kaj mendo?* Kaj ke certe, se la homaro ne plu dezirus tiom da viando, oni ankaŭ ne plu bredus tiom da buĉbestoj. Efektiva ekzemplo estas la ŝafbredado en Germanio, en la Lineburga (Lüneburger) Erikejo, kiu nun tute malprosperas, kvankam antaŭe ĉiu kamparano havis sian ŝafaron. Iom post iom la kamparanoj malpliigis sian ne plu profitdonan brutaron.

Kial la samo ne okazus kun aliaj dombestoj? Ili vivas nur malindan, malliberan vivaĉon rigardu nur grasigitan porkon! Se ne estus mendoj, certe estus baldaŭ pli malmultaj malfeliĉaj kreajoj sur tero.

Kaj kial, K-do Coll, vi trovas staton sen trinkado de lakto tiel malebla? Mi konas plurajn vegetarajn infanojn, kiuj neniam trinkis lakton de bovino, sed post patrino-lakto tuj fruktosukon, k ili bonege fartas. Estas nur *mon*-demando, la fruktosuko estas ankoraŭ tro multekosta por la laboristaro. Sed la kreskado de la mendoj kreskigos la produktadon.

La postulo, ke ankaŭ la troa k malsana homido estu buĉata, estas sufiĉe absurda: unue, ne ekzistas tro da homidoj. Laŭ prof. Openhajmer (Oppenheimer) nia tero ankoraŭ povus enhavi k nutri la duoblon da homoj — se nur la dispartigo de la bienoj estus justa; k due, anstataŭ poste buĉadi troajn homidojn, certe ekzistus pli bona sana popolpolitiko: malhelpi, ke nedezirataj idoj naskiĝu.

La pli grava principo de l' vegetarismo ne estas: mortigi neniun animalon, sed koncernas la respektadon je pli grava k principa intereso. Estas certe sentimentale indulgi malutilajn insektojn, pulojn, pedikojn ktp., aŭ musojn k ratojn, kiuj domaĝas la pli altajn homajn interesojn.

Sed subpremi bestajn vivinteresojn pro niaj malpli altaj interesoj de gustĝuemo ne estas juste, do ne morale. Ankaŭ estas neĝuste diri, ke vegetajoj estas same vivaĵoj kiel bestoj. Kolektu plenan brakon, plenan korbon da legomoj, fruktoj, k diru al mi, ĉu per iu sento vi povas konstati eĉ nur iun doloron, iun subpremon, iun malrajton?

Sed iru en buĉdomon, vidu la bestojn kruele mortigataj, aŭdu iliajn kriojn, vidu ilian teruran doloron en ĉiu okulo, en ĉiu movo — k tiam respondu: ĉu tiuj interesoj estas la samaj kiel tiuj de la vegetaĵoj? —

Vegetarismo ne estas utopia intelekta spritludo.

Kiel proletoj, ni celas socialismon, t. e. ni kontraŭbatalas ĉiun subpremon, ĉiun maljuston. En kapitalista ŝtato estas ja nur limigita eblo, efektive kontraŭbatali subpremon k ekspluaton, sed kie eblas ilin kontraŭbatali — k estas jam hodiaŭ eble respekti la bestrajtojn tiel, ke ni ne manĝu ilin — tie estas nia devo agi juste, kie ni nur povas.

Etty Gräffe (11 014).

Al K-do Babinĉuk pri la soveta "Ford"

Kial sovetaj K-doj parolante pri la estonto de Sovetio, paroladas al ni nur pri la vastigo k plimultigo de la fabrikoj, kie laboras amasoj? Kaj neniu paroladas pri la plialtigo de la vivniveloj.

Ĉu vi estas samaj kiel la faraonoj, kiuj starigis eternajn piramidojn, ne zorgante ke tiuj, kiuj estis devigataj starigi ilin, havu sufiĉe da manĝajo?

5064.

Por nia distro

La kuracisto havas tri vizaĝojn — — unu, kiu similas al tiu de anĝelo: kiam li konsilas. Kiam li helpas en suferoj, lia vizaĝo similas al tiu de dio. Sed kiam li postulas sian monpagon, tiam li havas la vizaĝon de diablo.

Trad. E. Pohlig.

*

Kiam Sokrato estis demandata pri sia opinio pri edziĝo, la fama greka filozofo respondis: "Ĉu vi edziĝas aŭ restas fraŭla, ĉiam vi pentos pri unu el ambaŭ decidoj aŭ statoj." Ĉu li pravas?

X.

*

La malkara ĉielo. Malsanulo feliĉe trapasis gravan krizon. La kuracisto, kiu vizitis lin, gratulis k diris: "Vin helpis la Ĉielo!" La malsanulo ĝoje: "Ĉu vere, sinjoro doktoro, mi do ne bezonas pagi vian fakturon?"

Trad. 3018.

Esperanto-Servo

N-o 27 — 4-a jaro Gvidanto k kompilanto: O. BÄSSLER, Ebermayer-Str. 8, I, Leipzig C 1 (Germ.) 3. Aprilo 1930

EL GERMANIO

Princo batas laboriston

189 (Esp.-Servo.) Germanio estas respubliko, sed tamen ankoraŭ ĉiam ekzistas t. n. "princoj". Filo de la fifama "heroo de Charleville" (ekskronprinco germana), la "princo Vilhelmo de Prusio", vizitas universitaton en Königsberg. Iam la princo k du grafoj, amikoj de li, volis bati laboriston. Sed — ho ve! Ĉi lasta kuraĝe redonis la batojn. Rezulto: la tri "heroój" forkuris policejon. Venis la juĝtago. Kompreneble ne estis akuzita la batema princo, sed la senkulpa proleto. Multaj aninoj de la faŝista "Asocio Reĝino Luise" (Königin-Luise-Bund) ĉeestis en la juĝĉambro, por aŭskulti k admiri realan princon. Kiam mi eniris, ili mallaŭte interparolis: "Jen estas proleto, ruĝa bolŝeviko". Moke mi respondis: "Jes, estonte mi estas satano". Tio sufiĉis, k mi restis sidanta tutsole sur la benko. Komenciĝis la komedio. Unu el la faŝistinoj funkciis kiel atestantino k i. a. atestis jenon: "Mi postkuris la princon k ties amikojn tra ĉiuj stratoj. Li tre plaĉis al mi. Vunder (la nomo de la 'akuzito') bategis senkaŭze la 'pacemajn civitanojn'". Senĝenate ŝi flirtis kun Vilhelmo en la juĝĉambro. La princo laŭkutime dum siaj paroloj lasis unu manon en mantelpoŝo. Kiam ankaŭ laborista atestanto faris samon, la juĝisto tion severe malpermesis al li. Triumfante la princo deklaris, ke la akuzita proleto portis dum la interbatado vizier-ĉapon de la ruĝaj frontbatalantoj. La juĝistaro decidis, kondamni la laboriston je ses semajnoj da mallibero. La princo Vilhelmo estis la vera kulpulo, sed *li* restis senpunita. — Nu, ne ĉiu proleto havas la plezuron, bati vivantan princon en vizaĝon, ĉu ne?

Willy Ohnezat, Königsberg.

EL ITALIO

"Mussolini ankoraŭ ne mortis"

190 (Esp.-Servo.) Tiu bedaŭrinda konstato estas titolo de romano verkita franclingve k presita en Francio. Kompreneble al la faŝistoj multe malplaĉis tiu "mortdanca" titolo. Ili bone scias, ke la morto de l' "duĉe" signifos morton de la faŝismo mem, ĉar nur li per sia agado, eĉ kontraŭdira de tago al tago, donas la sole ĝustan direkton; sed neniu honesta filozofia penso povas pravigi la fiagadon de tiu bandaĉo. Laŭpove la italiaj agentoj por eksterlando penis, ke la koncerna romano ne estu montrata ĉe librovendejoj, ĉu per mortminacoj, ĉu rabado de la ekzempleroj aŭ similaj agoj. Sed ... fulmotondro, la romano estas legata eĉ en Italio mem. Oni trovis plurajn ekzemplerojn en kelkaj grandaj urboj, precipe ĉe universitatanoj. Posedantoj de la libro, eĉ nur supozitaj, estis arestataj, batataj k kiel kutime traserĉitaj iliaj loĝejoj; same oni agis ĉe librovendejoj suspektindaj. La superstiĉaj nigroĉemizuloj preskaŭ freneze serĉas la malbenitan romanon. 100 liroj estas promesitaj al ti-kiu povas indiki la ekziston de unu ekzemplero. Oni rakontas tre ridindajn anekdotojn pri la febra serĉado.

Italano.

Laboristoj ĉiam suferas

191 (Esp.-Servo.) La industria k komerca krizo en Italio disvolviĝas, oni povas diri, laŭregule, samkiel la mizero de la laboristoj. Tio eĉ estas konstatebla laŭ la artifikaj oficialaj statistikoj. La ŝtato ĉiam aplikas la saman rimedon, t. e. malplibonigo de la salajroj. Imagu ke tiu taktiko estas la sole aplikata depost preskaŭ ok jaroj, laŭ kio vi plej bone povas mezuri la laboristan mizeron. Tamen la jurnalaro samtone kantas pri mirakla reviviĝo de la lando k faras longajn priskribojn pri malordo en *aliaj* landoj k kontraŭ bolŝevikaj "fabeloj". Sed tio ne nutras malsatulojn, k precipe ne konvinkas ilin ...

Italano.

Italio, la lando de infanbeno

192 (Esp.-Servo.) Statistiko montras, ke dum majo 1929 en Italio estis 1 532 000 familioj, kiuj posedis "minimume" 7 infanojn. 100 000 familioj havis 8 k pli infanojn, kiuj estonte estiĝos devemaj k konsciaj faŝistoj. (?) La provinco Venedig havis la rekordon. Ĝi sole loĝigas pli ol 200 000 familiojn kun sep- k pli-kapa idaro. Tiam sekvas la provincoj Lombardio, Sicilio k Toscanio.

Laŭ "INO".

EL URUGVAJO

Ŝtata hospitalo en Montevideo

193 (Esp.-Servo.) Tiu hospitalo estas ŝtata konstruaĵo por malsanaj laboristoj. Antaŭ kelkaj tagoj unu el niaj K-doj grave malsaniĝis. Estante malriĉa, oni portis lin en tiun hospitalon. Post 5 tagoj lia edzino devis transporti lin hejmen, ĉar li preskaŭ mortis pro "bona" kuracado k flegado. Doktoro ordonis por li kvinfoje banon po tago. Sekvanttage flegistino vekis lin, dirante, ke li mem devas varmigi la akvon se li deziras bani. Li do devis eliri la liton, kvankam li estis malsanega, k fari fajron en la forno. Ankaŭ la manĝaĵo por la malsanuloj estas tre malbona; oni donas al ili ĉiam viandon k viandon, ĉar la viando estas tre malkara. Higieno ne ekzistas en la hospitalo; enirante malbona odoro trafas la homon. Tie ĉi estas konstatebla la vera humaneco de la kapitalistaro. Por ili laboristoj nur ĝis tiam estas valoraj, ĝis kiam oni povas ekspluati ilin. Plenplenaj estas la hospitaloj en Montevideo, k 90% el la tie "kuracotaj" homoj estas malriĉuloj.

13 827, Montevideo.

EL ESPERANTIO

Mankoj en nia laboro

Kelkfoje ni alvokis, severe kritiki Esperanto-Servon k sendi konsilojn por plibonigo; bedaŭrinde niaj vokoj restis preskaŭ seneĥaj. Ni ne estas vantemuloj, kiuj konsideras silentadon kiel kontenton, ja ni mem konscias pri kelkaj eraroj k mankoj.

Al iuj Gek-doj la raportoj de Esperanto-Servo estas tro longaj, al aliaj ili estas tro mallongaj, jenaj Gek-doj deziras raportojn speciale pri personaj impresoj, aliaj petas pro ĝeneralaj raportoj, statistikoj ktp. Do, la gustoj estas plej diversaj, k tamen ni povas k devas trovi certan vojdirekton ...

Ni koncize ripetu, kiaj raportoj estas plej preferataj, kvankam la opinioj de la Gek-daro ne estas sufiĉe konataj al ni. Raportoj pri la individua, kolektiva aŭ specialfaka ĉiutaga vivo, pri salajroj (ne forgesu citi aĉetpovon), pri labortempo, laborkondiĉoj, kultura nivelo por la laboristaro, pri bataloj k venkoj de proletoj estas plej ŝatataj. Ankaŭ estas ofte tre valoraj raportoj pri teknikaj, medicinaj k aliaj inventoj. Neniam estas dezirataj raportoj pri okazintajoj, kiujn pli frue ol ni diskonigas en tutan mondon la telegraf-agentejoj.

Sekaj raportoj ne multe taŭgas por ĉi tiu paĝo. Jes, eĉ iam ili povas interesi la Gek-daron, sed ili tamen povas esti tute senvaloraj por publikigo en nacilingvaj laboristgazetoj. Kaj nia celo estas: servigi esp-on speciale per nia Esperanto-Servo al la ĝenerala laborist-movado. La raportoj estu pli vivaj, ili respegulu kvazaŭ la animan staton de l' raportintoj.

Kunlaborantoj por Esperanto-Servo ne estu nur specialaj gazet-servantoj aŭ t. n. labkoroj. Ĉiu K-do, ĉiu K-dino subite povas travivi iun okazaĵon, kiu estas sciiginda por publikigo en Esperanto-Servo k poste en laboristaj ĵurnaloj de l' tuta mondo. Kaj en tiu okazo *ĉiu* K-d(in)o havas la devon, senprokraste sendi al ni tian individuan raporton, kiu estas plej valora por nia aparato. Ni esperas, ke ĉi linioj almenaŭ iom helpos, pli interesigi vin por kunlaboro, ĉar nur tiam kritikoj forrestos, superfluas, ĉar ni havos okazon elekti inter la raportoj k presigi la plej bonajn.

Centrejo

Korekto. Sur paĝo 26 okazis eraro k ni petas, laŭnecese (pro statistikaj celoj) numerigi la raportojn de 182—188 (anstataŭ 174 ĝis 180).

Redakcia adreso: A. SCHWARZ, Lerchenstrasse 14, Neckarsulm (Germ.)

LIBERIGU VIN

Jen la parolĥoro de la sportjunularo prezentita dum la dua lab. gimnast- k sportfesto en Nürnberg (julio 1929). La antaŭlaboroj jam okupis multajn gejunulojn el diversaj urboj germaniaj. La tuta ĥoro konsistis el sep ĥoretoj k unu batalgrupo. Ĉi lasta estis vestita per ruĝaj pantalonoj. Per la danco laŭ "La Marsejezo" la batal- (aŭ ruĝa) grupo movis sin sur la scenejon. La danco elmontris per movoj la celojn de tiu ĉi kanto. Fininte la dancon la ruĝa grupo parolis sencoplenajn vortojn. Ĝi postulis de ĉiuj ĉeestantoj sin envicigi en nia rondo. Poste preterpasis la sklavigitaj spiritoj. La ruĝa grupo vokis al ili: "Venu al ni, foriru de la malhelaj vojoj al la libera lumo!" La sklavigitoj foriris ne atentante tiujn vortojn. Nun venis la militaj sklavigitoj. La ruĝa batalgrupo vokis al ili: "Vi, kiuj ankoraŭ ĉiam ekzercas vin pafile, ĉu vi deziras novajn militajn turmentojn?" Sed pretermarŝante ili respondis: "Ni venas de la finita batalo k marŝas al novaj bataloj. Ni volas morti k venki por reĝo k patrio." La ruĝa grupo ankoraŭfoje vokis: "Ĉu vi mem volas militon, ĉu vi volas mortaĉi per venena gaso?" Sed entuziasmaj por la milito ili ne aŭskultis la avertajn vortojn. Ree oni vokis: "Fratoj, fratoj, homoj, homoj." Sed ili formarŝis. Nun venis la laboristinoj tre subpremitaj k ili serĉis la homojn, kiuj donus al ili ĝojon. La batalgrupo postulis de ili sin interfratigi kun ĝi por komunaj bataloj. Ankaŭ ili foriris ne atentante tiujn vortojn. Preterpasis la laboristoj plendante, ke ili estas subpremataj de la maŝinoj. La batalgrupo diris al ili: "Laborproleto, la malnovan mondon fine vi devos perforti, por ke ĝi disfalu!" Krome ĝi postulis de ili: "Popolo de la Laboro, liberigu vin!"

Per vigla muziko, dancmelodio, la amuziĝemuloj dance enpaŝis la scenejon. La batalgrupo insultis ilin, ĉar ili nur sin amuzas k ne pripensas la laboristan movadon. "Tial vi venu al ni k liberigu vin." Sed ankaŭ ili malaperis ne atentante tiujn vortojn. Poste sekvis la sportuloj de la burĝaro: ili kunportis la imperiestran k antaŭmilitan standardon "nigra-blanka-ruĝa"n. Dum ili preterpasis, la batalgrupo diris: "Nun venas la Germana gimnastaro, kiu jam ekzercas sin por venontaj militoj. Vi nur celas sensacion k fratmortigon. Ĉar vi ne estas sataj je sango, vi bezonas novan militon. Do, se vi nun volas, ni luktos ĝis fino k fariĝos venkuloj." Nun preterpaŝis la politikaj malliberuloj, vice unu post la alia. La batalgrupo vokis al ili: "Fratoj, kiuj estas enkarcerigitaj, ĉar vi batalis pro la libero! Neniam ni tion forgesos, ĉar vi batalis por ni ĉiuj. Via vojo estas nia vojo, via sorto — nia voko, viaj turmentoj — niaj ĉenoj, iam ni savos vin, iam ni vin liberigos. Ankoraŭfoje la ruĝa grupo parolis al ĉiuj:

"Homoj, homoj, ĉiuj en la rond'.
Homoj, ĉiuj vi kune: Nia voko devas flamtraigi vin. Formu kun ni novan interligon. Ni, la junularo novepoka, ni kiuj portas lumon tra la nokto al helaj tagoj, volas, ke vi liberiĝu!"

Antaŭenpaŝante la ruĝa grupo vokis trifoje: "Popolo de la Laboro, liberigu vin!" — Per danco laŭ "La Internacio" la batalgrupo nun dancis antaŭen al la pordegoj, tra kiuj malaperis ĉiuj sklavigitoj. Ĉi tie nun okazis la plej solena aĝo. La batalgrupo elvokis sinsekve dezirojn: "Malfermu la pordon; la flamo lumegas; antaŭenvenu al la mond-aŭroro; nun antaŭenpaŝu de pordego al pordego k liberigu ĉiujn; for de la estinto al la nova epoko; sklavigitoj de la reakcio liberigu vin de tiu subpremo; laboru por granda faro por la proletaro." Kaj ili ĉiam respondis: "Ni venas, ni venas. "Kantante la Internacion ĉiuj antaŭenpaŝis k nun okazis la ĵuro por la Asocio, kiu devas gvidi nin en tiu ĉi batalo. Poste sekvis la parolmovĥoro: "Fratoj, al sun', libereco". El la ĥoranaro formiĝis torĉmanifestacio, kiu, alveninte la bazaron de Nürnberg, refoje ĵuris vokante al la tuta mondo. Grandsukcesa estis la prezentaĵo. Rimarkinde estas, ke oni bonege povas esprimi la sencon de ia parolĥoro per movoj. Sed bedaŭrinda konstato: ĝis nun nur malmultaj homoj ekkonsciis sian situacion en la nuna kapitalisma sociordo.

E. Kunze (13 285).

NIA POŜTO

Nia poŝto. *14 981.* Via "Je la servo de l' partio" estas uzota. La spaco de "J. P." servu ĉefe al porjunulaj problemoj: metiservado, junular-movadoj, gejunul- k geknabaj vivoj, onanio, seksinterrilatoj, edzeco, lernejoj, popol-altlernejoj, junularo k soldatismo, militrezisto ktp. Jen temoj ĉiam aktualaj por la gejunularo. — *Al kelkaj.* Nur paciencon. Viaj artikoloj aperos laŭ eblo. Se ni disponus ĉiusemajne pri paĝo! ... Verku koncize!

NIA TENDARO?

Jam ofte oni inter SAT-junularo priparolis la planon kolektiĝi dum libertempo en tendaro por komuna vivo, kiu sendube bonefikus k pliprofundigus la pensojn k sentojn pri sennaciismo. Pro tio mi ĉi-jare atendas la efektivigon de nia plano kun tiom pli granda intereso, ĉar la realigeblo ĉi-jare estas speciale favora okaze de l' X-a jubilea SAT-kongreso en Londono. Jam antaŭ la kongreso ja devus efektiviĝi tendara vivo, por povi pli efike kunlabori k kunhelpi ĉe la sukcesigo de l' X-a.

Ĉu jam io estas entreprenita por starigi tendaron k solvi taskojn priparolitajn en la alvoko junulara de l' Jarlibro? Laŭ mia opinio ĉiuj partoprenontoj je tendara vivo devus sin jam anonci ĉe la sekci-gvidanto por povi difini la grandon de l' tendaro. Kiom da junuloj ne havantaj tendon povus partopreni je komuna tendara vivo? Se iel eble, al multaj junuloj estu garantiata facila, relative malmultekosta restado en fremdlando inter ĉiulandaj junproletoj! Ĉe multaj tiel ni ankaŭ vekus intereson ĉeesti nian tendaron. Por prezenti ion konkretan, mi proponas, ke la sekcigvidanto kompilu la ĉiutagajn elspezojn, interrilatu kun britia SAT-junularo aŭ aliaj britaj K-doj, zorgu pri belpezaĝa loko. Ankaŭ la daton li fiksu k pri ĉio informu en "J. P.". Finfine, por garantii starigon de antaŭkongresa tendaro, la sekciestro penu starigi programon k donu instrukciojn, laŭ kiuj ĉiuj partoprenontaj agu. Nur tiel niaj portendaraj laboroj valoros. Nun antaŭen! *Muelvojo.*

Rimarkigo red.: Rilate al propono de K-do M. diskonigi informojn ktp. en "J. P.", mi simple rimarkigu, ke "J. P." aperas nur en interspaco de 5—6 semajnoj, do ne sufiĉas tempo k loko por orde fari tion. Krome unu demando: ĉu estos permesate starigi tendaron en aŭ proksime de Londono? La plej bona vojo estos, se la sekci-gvidanto interrilatos pri tio kun la Kongreskomitato k sciigos la Gek-dojn en "S-ulo". *As.*

Rapidbrigadoj de l' komunista junularo en Germanio

En tempo de rapide kreskanta akriĝo de l' klasbatalo k koncentriĝo de ĉiuj fortoj de niaj klaskontraŭuloj, la kom. junularo havas gravajn taskojn, ĉefe tiun unuigi ĉiujn fortojn de l' junproletaro por la venontaj grandaj revoluciaj bataloj. Por sukcese solvi la taskon, oni kreis rapidbrigadojn, en kiuj estas la plej aktivaj junkomunist-

TRA ESPERANTIO

10-a KONGRESO DE SAT
en Londono (Britio), 3.—7. aŭg. 1930

3-a komuniko

Leterpapero k kovertoj kun kongresloka bildo surpresita, kiel ĉi apude reproduktita, estas haveblaj ĉe la sekretario. 30 kovertoj + 30 leterfolioj kostas 1 ŝilingon (1 mk.g., 0,25 dol.). Malpli grandaj kvantoj ne estas forvendataj.

Donaclistoj por financa certigo de l' Kongreso estas jam dissenditaj al ĉiuj Perantoj. K-doj, petu donaclistojn de ili! Ne forgesu, ke ĉiu kolektanto sur donaclisto havas ŝancon gajni 1 funton sterlingan (= ĉ. 5 dolarojn), ĉar ni donos 25 premiojn unufuntajn.

Aliĝu kiel eble plej baldaŭ la K-doj, kiuj intencas vojaĝi al Londono k ankaŭ tiuj, kiuj deziras mone subteni nian Kongreson. Tio plifaciligos nian laboron.

Monon k informpetojn oni sendu nur al la sekretario: K-do *J. Sulsky*, 19 Leyton Road, *Harpenden*, Herts., Anglio.

O. K. K.

Veturprezoj (3-a Klaso) al Londono de

	£	ŝil.	penc.		spesmiloj
Amsterdam	1	14	6	=	17.25
Antwerpen (Antverpeno)	1	5	9	=	12.875
Barcelona	3	10		=	35.—
Basel	2	2	4	=	21.25
Beograd	5	16	3	=	58.125
Berlin	2	17	10	=	28.875
Bruxelles (Bruselo)	1	4	10	=	12.5
Bucureŝti (Bukaresto)	6	8		=	64.—
Budapest	4	17	5	=	48.75
Danzig	3	16	5	=	38.25
Frankfurt (Majno)	2	3	10	=	21.875
Genova	3	8	3	=	34.125
Göteborg (Esbjerg)	3	19	4	=	39.625
„ (Sassnitz-Harwich)	5	15		=	57.5
Hamburg	2	13	6	=	26.75
Helsinki	6	3	2	=	61.5
Kopenhago	3	4	5	=	32.25
Köln (Kolonjo)	1	13	7	=	16.75
Leipzig	2	16	3	=	28.125
Leningrad (rekta vaporŝipo)	8	10		=	85.—
Leningrad (vagonaro)	12			=	120.—
Lisboa (Lisbono)	5	2	6	=	51.25
Lyon	2	4	3	=	22.125
Madrid	4	2	9	=	41.375
Mainz	2	11	2	=	25.5
Marseille	2	16	1	=	28.—
Milano	3	2	3	=	31.125
Moskvo	10			=	100.—
„ (Litvagono)	16			=	160.—
München	3		1	=	30.—
Paris	1	7	6	=	13.75
Praha (Prago)	3	12		=	36.—
Oslo (trans Hull)	5	2		=	51.—
„ (Esbjerg-Harwich)	5	6	1	=	53.—
„ (Bergen-Newcastle)	6	12	6	=	66.25
Riga	5	6	10	=	53.375
Romo	4	2	9	=	41.375
Rotterdam (rekta ŝipo)	1	14		=	17.—
„ (Ostende)	1	11	7	=	15.75
Sofia	6		9	=	60.375
Stamboul	7	16		=	78.—
Stockholm (Esbjerg)	4	11	11	=	45.875
„ (Sassnitz)	6	2	6	=	61.25
Torino	3	8	3	=	34.125
Warszawa (Varsovio)	3	18	9	=	39.375
Wien (Vieno)	3	14	10	=	37.375

Veturprezoj por transmara vaporŝipa alvojaĝo

		spesmiloj[1] por persono	spesmil. por biciklo
Ostende	al Dover	5.375	2.—
Calais	„ „	4.625	3.—
Boulogne	„ Folkestone	3.625	3.—
Dieppe	„ Newhaven	10.5	3.—
Rotterdam	„ Gravesend	15.75	4.375
Oslo	„ Newcastle	40.75	senpage
Dunkerque	„ Tilbury	8.5	2.75
Antwerpen	„ Harwich	11.75	3.75
Vlissingen / Hoek v. Holland	„ Harwich	17.—	3.75

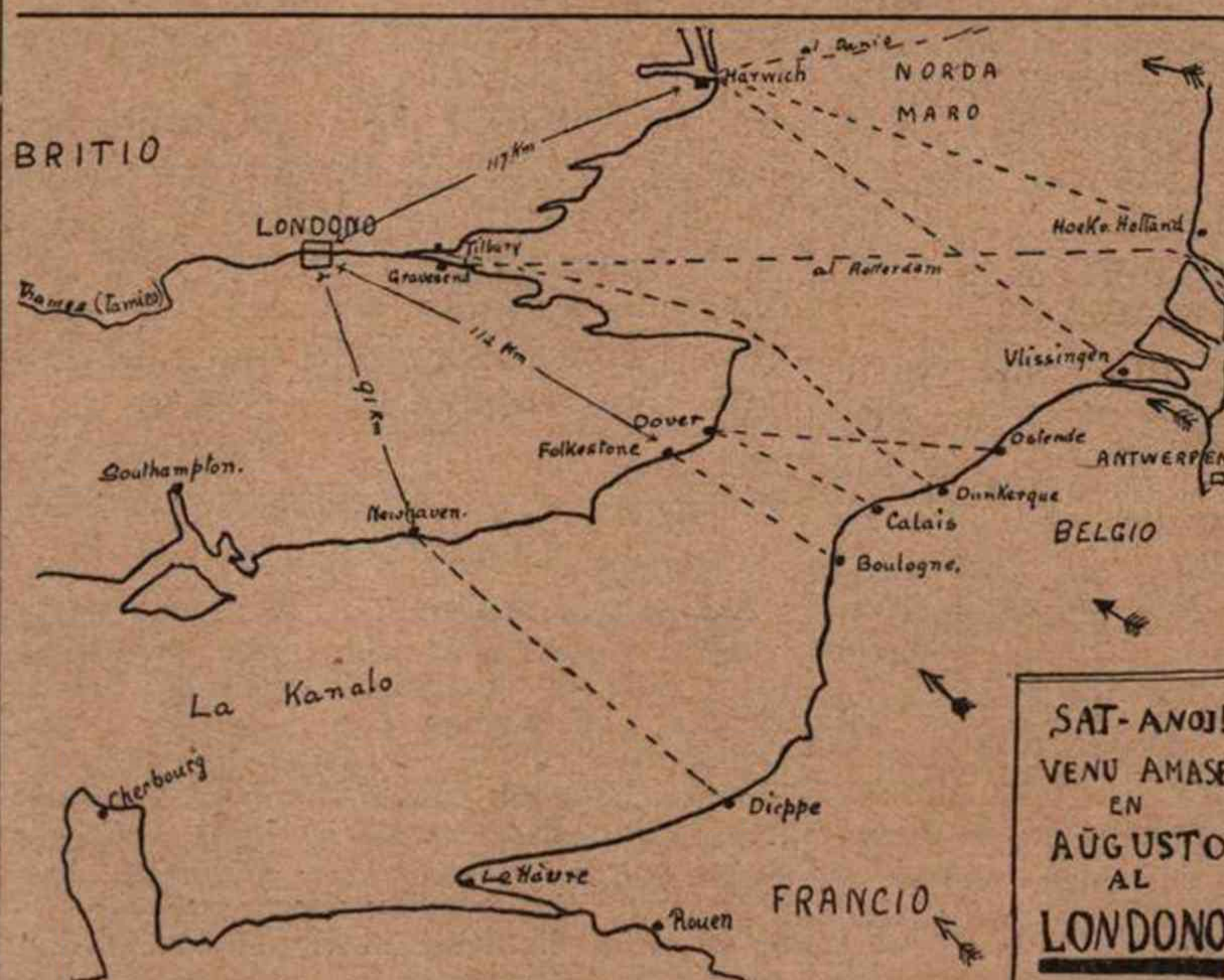
[1] Spesmilo = 2 anglaj ŝilingoj (2/—).

Distancoj al Londono

de Dover	123	kilometroj
„ Folkestone	112	„
„ Newhaven	91	„
„ Gravesend	48	„
„ Tilbury	41	„
„ Harwich	117	„
„ Hull k Goole	280	„
„ Grimsby	259	„
„ Newcastle	440	„

2-a Listo de Aliĝintoj

56. *Alfred Ehrlich*, Germanio *11 460*.
57. *H. W. Gardner*, Anglio *12 670*.
58. *Z. Pastor*, Sovetio *10 424*.
59. *H. Toms*, Anglio *14 771*.
60. *L. Bergiers*, Belgio *630*.
61. *A. Rostron*, Anglio *14 626*.
62. *A. MacMab Rice*, Skotlando *7815*.
63. *J. van 'i Hof*, Nederlando *14 946*.
64. *David Dambe*, Sudafriko *3958*.
65. *Sara Dambe*, Sudafriko *7362*.
66. *Antoon Eijkenaar*, Nederlando *15 700*.
67. *Mozeo Izgur*, Sovetio *3870*.
68. *Cecilio Izgur*, Sovetio *3869*.
69. *Elio Izgur*, Sovetio *2332*.
70. *Sergeo Pavilionov*, Sovetio *5466*.
71. *R. Cogoluenhes*, Francio *7995*.
72. *E. Caucanas*, Francio.
73. *Pinty*, Francio *8557*.
74. *E. K. Limouzin*, Francio *509*.
75. *Eugene Robert*, Francio *741*.
76. *Ŝ. Goldfeder*, Sovetio *5778*.
77. *Ŝĉegolev*, Sovetio *13 503*.
78. *Jules Villard*, Francio *11 774*.
79. *Francisko Lledo*, Hispanio *14 820*.
80. *Alois Graller*, Germanio *7599*.
81. *Robert E. Bitzer*, Germanio *1810*.
82. *M. Dessoit*, Francio *1767*.
83. *O. Bässler*, Germanio *115*.
84. *W. Habicht*, Germanio *14 727*.
85. *C. Budimez*, Jugoslavio 7830.
86. *H. Walker*, Anglio *6255*.
87. *J. G. Baxter*, Anglio *12 950*.
88. *P. Laptev*, Sovetio *17 129*.
89. *J. W. J. Benjamin*, Nederlando *5288*.
90. *Bekker Benjamin*, Nederlando *13 602*.
91. *M. Beijerling*, Nederlando *15 717*.
92. *A. Veen*, Nederlando *13 606*.
93. *K. Laue*, Germanio *12 697*.
94. *Hermann Wagner*, Germanio *11 067*.
95. *Hans Honeder*, Aŭstrio *10 046*.
96. *Johann Streitner*, Aŭstrio *10 825*.

oj. Ĉiu brigado havas batalplanon. La atakotaj fortikaĵoj estas la laborejoj, kie oni varbu la junlaboristaron por la kom. junularunuiĝo. Ĉiu junkom. ĉelo k grupo devas partopreni. La regna junulartago okazos paskon en Leipzig. Ĝis tiam la rapidbrigadoj varbu 10 mil novajn membrojn por K. J., 22 mil novajn abonantojn por "Juna Gvardio" k kreu 215 junularĉelojn en laborejoj. Kun rapidpaŝoj la kom. junularo en Germanio antaŭeniras.

10 596, Nieder-Salzbrunn.

NI KRITIKU "SENNACIULO"N

Regule legante "S-ulo"n en daŭro de 4½ jaroj, mi volas hodiaŭ diri kelke da kritikaj vortoj pri ĝia enhavo. Mi ne parolu pri fruntartikoloj, ĉar ili estas tre variaj k tiuj el ili, kiuj estas tradukitaj el naciaj gazetoj, ne prezentas intereson.

Certe kun ĝojo ni ĉiuj legis "Tagojn el vivo" k "eksterordinarajn" tagojn de niaj SAT-anoj, k mi opinias, ke la redakcio devas ankaŭ estonte disponigi al tiuj artikoloj lokon k estus pli bone, se SAT-anoj verkus ne nur "tagojn", sed ankaŭ "jarojn" el sia vivo.

Ĉiujn "Paĝojn", kiel Liberpensula, Scienc-Kultura, Sporta k. a., mi konsideras necesaj k utilaj.

En fako "Tra Esperantio" oni devas doni pli

da informoj pri praktikaj servoj de esp-o. Ĉu vojaĝantaj al eksterlando SAT-anoj k precipe maristoj ne havas interesajn okazintajojn peresp-ajn, por rakonti ilin sur paĝoj de “S-ulo“? Iliaj vojaĝimpresoj k esp-istaj renkontiĝoj devas esti konsiderataj tre valoraj, ĉar ili parolas pri praktikeco de esp-o. Ĝenerale oni malmulton skribas pri utiligado de esp-o, krom korespondado internacia, aŭ pli vere — pri “nerespondoj“ de korespondemuloj. Por pruvi al skeptikuloj, ke esp-o havas rajton por ekzisti, oni devas montri gravajn aferojn atingitajn pere de esp-o k ne ekzemple “centojn da“ poŝtkartoj senditaj k ricevitaj dum kelkaj monatoj. Kial ne estas notitaj en “S-ulo“ faktoj pri interŝanĝo de standardoj inter diverslandaj organizoj, kiu efektiviĝis pro korespondado en esp-o? Ĉu estas cititaj okazoj, kiam delegatoj-esp-istoj ĉe internaciaj proletaj kongresoj (neesp-istaj) bonuzis esp-on (kiel, ekz., ĉe 1-a Sovetia Olimpiado)? Ni ne silentu ankaŭ pri aplikado de esp-o en medioj sciencula, verkista k. a. Mi persone ŝatus legi en “S-ulo“ historion de proleta esp. movado. Por kompilado de tiu fako “Tra Esperantio“ necesas meti precipan atenton, per ĉerpado de artikoloj pri gravaj sukcesoj de esp-o el neŭtralaj esp. organoj.

“Esperanto Servo“-Paĝo certe estas legata, sed taŭgan materialon por aperigo en naciaj gazetoj ĝi ne havas. Preskaŭ ĉiuj artikoloj senescepte estas negravaj, faktoj delonge konataj k senpolitikaj, kvankam multaj artikoloj aperas el blankaj landoj. Ĉu K-doj el terorlandoj ne scias rakonti ion pli seriozan, interesan el vivo de laboristaro k vilaĝanaro? Necesas nur aliigi postulemon de l' redaktanto sendi 5 ĝis 15-linian materialon. Oni sendu pli longajn artikolojn, sed nepre saturitajn per aktualaj faktoj, k tiam ĉi tiu materialo estos uzata.

Mi volus legi skizojn pri izolitaj laborkomunumoj k socialistaj kolonioj, se tiaj ekzistas en la mondo, eĉ se tiaj skizoj aperus kiel tradukoj el nacilingva gazetaro. Estas dezirinde, ke la redakcio disponigu lokon por decidoj de internaciaj kongresoj proletaj, por ĉiuj kongresoj en scienc-kultura vivo.

Miaopinie estus utile pli vaste aranĝadi diskutojn pri demandoj scienc-kulturaj, edukaj. Ekz. pri demandoj: 1. Ĉu scienculoj k intelektuloj povas esti religiuloj? 2. Pri unueco k klasbatalo (vidu “S-ulo“n n-o 281). Se “S-ulo“ starigas taskon esti organo eduka, kleriga k klasbatala, do diskutado pri tiuj problemoj estas necesa sur paĝoj de “S-ulo“ inter SAT-anaro tutmonda.

Mi volas legi respondojn de l' legantaro.

A. Sidorov (5458), Rostov.

Komuniko

Ni sciigas al ĉiuj verkantaj SAT-anoj, ke ili de nun ne plu sendu siajn manuskriptojn por eldonado ĉe SAT al la ĝisnuna sekretariejo de la L i t e r a t u r a K o m i s i o n o en Odeso (v. Jarl.), ĉar la tieaj K-doj laŭ ricevita informo rezignis siajn funkciojn pro troa okupiteco. Oni atendu, ĝis aliloke estos starigita nova Komisiono.

DIREKCIO.

Konsiloj por la peresperanta laboro

Alproksimiĝas la Unua de Majo, kiam nia SAT-aparato peros salutleterojn de diverslandaj frataj proletorganizoj. Kiel ĉiam multe da salutoj ricevos ni, sovetiaj esp-istoj, por transdono al niaj organizoj k ĵurnaloj. Mi, kiel laboranto de Korespond-oficejo, atentigas eventualajn perantojn pri jeno. Ni spertis, ke iuj perantoj kutime dissendas samtekstajn salutleterojn, ĉu al kelkaj ĵurnaloj en sama lando, ĉu en urbojn proksime lokitajn unu de la alia, ĉu al du-tri K-doj en sama loko. La bonaj intencoj ne ĉiam donas bonajn rezultojn. Povas okazi, ke sama letero aperas en du tagĵurnaloj, eldonataj en sama loko, kun subskribo en ambaŭ: “Salutletero sendita a l n i a ĵurnalo okaze ...“ ktp. La tradukintoj trafas en malagrablan situacion, la redakcioj prave diras, ke salutoj kvazaŭ produktitaj en iu “salutletera fabriko“ ilin ne interesas. Nia Korespond-oficejo ion similan spertis ĉiaŭtune, kiam loka ĵurnalo “Apudvolga Vero“ enpresis leteron el Essen, kiu estis aperigita ankaŭ en iu centra ĵurnalo.

Konklude mi diras: 1. En proksimajn urbojn aŭ al kelkaj organizoj oni ne sendu samenhavajn leterojn; 2. se oni sendas samtekstan leteron al kelkaj K-doj, loĝantaj en sama loko, oni atentigu ilin pri tio. *S. Bojev, Sovetio.*

KIEL AGI ĈE REDAKCIOJ

Plurfoje mi legis en “S-ulo“, ke la redakcioj de ĵurnaloj malatentas nian movadon, malakceptas nian materialon ktp. Certe plendi pri tiu fakto ne sufiĉas. Kial la redakcioj malatentas plurajn esp-istojn? Verŝajne, ĉar ili venas al la redaktejo kun necertaj paŝoj, parolas humilvoĉe aŭ petegante, aŭ proponas siajn fortojn k tempon senpage. Certe tia “agado“ ne povas imponi al seriozaj redaktoroj. Ĉe ni la redakcioj de 3—5 siberiaj ĵurnaloj tre klopodas por akiri nian tutmondan materialon k pagas honorarion. Tiuj redakcioj traktas tre serioze nian movadon, k ili uzas ĉiusemajne niajn sendajojn.

S. Goldfeder (5448), Barnaul (Sib.).

NE SENDU TRO LONGAJN ARTIKOLOJN! VERKU KONCIZE!

Suplemento al la adresaro en Jarlibro

(Tiu ĉi nomaro ne estas por korespondemuloj)

(3-a daŭrigo. Vidu n-on 284/86)

Kremenĉug (Sovetio)
15958 **Ŝarŝatkina M.*, Ped. Teknikumo, studentino.
15864 *Semerenko V.*, Pedagogia Teknikumo, studento.
15818 *Savĉenko V.*, Pedagogia Teknikumo, studento.
15846 *Semirjadĉenko M.*, Ped. Teknikumo, studento.
15831 **Sereda N.*, Pedagogia Teknikumo, studentino.
15811 **Ŝevĉenko N.*, Pedagogia Teknikumo, studentino
15833 **Smolenko E.*, Pedagogia Teknikumo, studentino.
15933 *Spiĉak P.*, Pedagogia Teknikumo, studento.
15809 *Ŝvistun P.*, Pedagogia Teknikumo, studento.
15962 *Timoŝenko P.*, Pedagogia Teknikumo, studento.
15844 *Viŝnevskij A.*, Pedagogia Teknikumo, studento.
15813 *Vasilenko N.*, Pedagogia Teknikumo, studento.
15815 *Zuboviĉ I.*, Pedagogia Teknikumo, studento.
Krjukov a. D. (Sovetio)
15839 **Boĉarova V.*
15841 *Karpenko M.*, Krjukov Rakovka, seruristo.
15938 *Krŝeminskij J.*
15836 *Leŝĉinskij K.*, Lernejo P. Z. Ŝ., instruisto.
15837 *Ŝapovalov F.*, Vagoña fabriko, lignaĵisto.
15840 *Sopilnjak F.*
Kuskovo-Novogirevo (Mosk. gub., Sovetio)
15940 *Blinov E.*, Internacionalnij 14.
Kuttenplan ap. Marienbad (Ĉeĥoslovakio)
15648 *Stark H.*, Altes Schloss 1, bienoficisto.
Kuzneck (Sovetio)
15706 *Ĉursin N.*, Telbesskij Cerabkop. Pravlenie.
La Coquille (Dordogne, Francio)
14604 *Brulant J.*, fervendisto.
La Fère en Tardenois (Aisne, Francio)
15785 **Raymonde Liberge*, 19 r. Debarle.
Landeshut (Silezio, Germanio)
15572 *Gomolzig G.*, Liebauer Str. 6.
Leipzig (Germanio)
15781 *Bosse K.*, Meissnerstr. 38, O 30, masonisto.
1063 *Georgi H.*, Philipp-Rosenthal-Str. 26/3, C 1, stud. de muz.
6309 *Greif E.*, Hallische Str. 186, N 22, fertornisto.
15698 **Kunath H.*, Ranftsche Gasse 9/4, C 1.
15697 *Künzel Kurt*, Brandstr. 15, S 3.
15565 *Leopold H.*, Josephinenstr. 41/3, C 1, bindisto.
1413 *Schnurbusch K.*, Biedermannstr. 35-b, S 3, poŝtisto.
Leningrad (Sovetio)
15888 *Bilĉinskij E.*, Petr. St. ul. Skoroĥodova 25 kv. 38, taboristo.
12143 *Efiŝev E.*, Pravyj ber. Nevy, fabr. “Krasnij Tkač“ 96, kv. 244.
15916 *Lebedev A.*, Prosp. 25 okt. 158 kv. 11—24.
15890 *Saĥarov Nikolao*, Petr. St. pr. Dobrolubova 7 kv. 7, oficisto.
15895 *Starickij V.*, Kolomenskaja 32, teknikisto.
Leoben (Aŭstrio)
15579 *Hinteregger K.*, Leitendorf 41-d, fervojisto.
Leszczyny (Polio)
15759 *Korona J.*, distr. Rzedowka.
Lezargol par Argol (Finistère, Francio)
15742 *Breton S.*, kulturisto.
Liverpool (Britio)
7512 **Fallowfield B.*, Buckingham Rd., Tue Brook.
Loimaa (Finnlando)
10173 *Holm Rafael*, tajloro.
London, NW 10 (Britio)
15907 *Craft R. C.*, Fleetwood Rd. 45.
Ludwigshafen (Germanio)
11905 *Freudigmann F.*, von der Tannstr. 20, seruristo.
Luton (Britio)
15908 *Harris H.*, Dunstable Rd. 378.
Madrid (Hispanio)
15886 *Garcillan C. F.*, Luchana 36, panvendisto.
15887 *Sanz M. M.*, Reyer 17, panvendisto.
15790 *Martinez S. P.*, str. Reina 45, 3º.
15914 *Perez A. C.*, Agustin Rodriquez Bonat 7, bindisto.
15791 *Perez J. F.*, Traversia de San Lorenzo.
Mainz (Germanio)
15780 *Borngässer A.*, Am Römerhagen 36, kontoristo.
15669 *Regg Ch.*, Gousenheimer Str
15766 *Gregor E.*, Bebelring 78.
Manchester (Britio)
9711 *Evans J. E.*, 24 Hampden St. Trdwick, komizo.
15680 **Wylie E.*, 48 Mather St. Failsworth, kudristino.
15876 *Rogan W.*, 3 Herbert St., tajloro.
Mankovka (Umansk. okr., Sovetio)
15694 *Ratner G.*, Rajtrudŝkola.
Malmö (Svedio)
15650 *Bergman Fritz*, Flodgatan 4, verkisto.
15649 *Cederholm H.*, Hagtomogatan 24, inĝeniero.
15793 **Klang Klara*, Ronneholmsv. 13.
Mannheim-Neckerau (Germanio)
15773 *Haager K.*, Katharinenstr. 90, studento.
15774 *Janota A.*, Dorfgärtenstr. 14, laboristo.
15775 *Ochs Ph.*, Rosenstr. 99, laboristo.
15776 *Ochs W.*, Friedhofstr. 17, laboristo.
15778 *Sinn H.*, Altriperstr., laboristo.
15777 *Sossenheimer W.*, Friedrichstr. 24-a, tornisto.
15779 *Trmal A.*, Katharinenstr. 63, laboristo.
Mariupol (Sovetio)
15789 **Jolinska V.*, Italanska 63-B, instruistino.
Meissen (Germanio)
15926 *Gonz F.*, Lutherplatz 5, kontoristo.
Melbourne (Aŭstralio)
9166 **Dobbie A.*, ĉe Audly, n/Butler Grove Morlind E., bindistino.
Merkstein-Streiffeld (Germanio)
15589 *Höhne R.*, Freiheitsstr. 67, ministo.
Miĥajlovskij Ĥutir (Sovetio)
15901 *Alifanov S.*, Masterskaja, seruristo.
15902 **Bindjuhova K.*, Posjolok, tajlorino.
Millford (Usono)
12865 *Pachtmann J.*, c/o Hermann, 159 Grove Ave., studento.

(Daŭrigota)

LA LABORISTA ESPERANTO-MOVADO EN NOVJORKO

En ĉi tiu granda urbo kun ĉ. 8-miliona loĝantaro la laborista esp. movado proporcie al tiu en eŭropaj urboj estas tre malgranda. La ĉi tie loĝanta laboristaro esp-ista grandparte estas enmigrinta, kies plimulto lernis esp-on jam en Eŭropo. En la pasinto la loka lab. esp. movado neniam tre prosperis, sed ĉiam troviĝis kelkaj entuziasmaj Gek-doj, kiuj klopodis krei regule funkciantan esp. grupon laboristan. En tiu laboro sukcesoj k fiaskoj alterne akompanis nin. Malharmonio, opor tunemo k malfavoraj cirkonstancoj ofte minacis silentigi nian aktivularon. Feliĉe la periodajn regresojn ĉiam sekvis ioma progreso. De tempo al tempo iuj kritikemaj spitemuloj k sendisciplinaj oportunuloj foriĝis el nia komuna movado; sed ĉiam venis freŝaj fortoj kun entuziasmo, per kies kunlaborado nia progreso estis k estas certigata. Bedaŭrinde, multe enmigrintaj esp-istoj, alveninte ĉi tien, pro forgesemo aŭ oportunismo indiferentiĝis, forlasis niajn vicojn, ignoris niajn alvokojn, sekve por nia movado perdiĝis en la "homoceano" de Novjorko.

Parto de la Novjorka SAT-rondo en pikniko[1] *de lab. gazeto "Daily Worker"*

Malgraŭ miaj penadoj dum longa tempo, mi ne povas raporti pri ĝusta nombro da lab. esp-istoj en tiu ĉi urbego. Ĝis nun mi sukcesis registri ĉ. 80 lab. esp-istojn novjorkajn, kiuj pli malpli bone povas komprenigi sin per esp-o. Certe pli ol 100 lab. esp-istoj loĝas ĉi tie, sed ni ne povas kontroli la mortsilentajn Gek-dojn. Kun la antaŭ nelonge aliĝintaj Gek-doj almenaŭ 52 Ge-SAT-anoj loĝas nun en Novjorko. "S-ulo" estas abonata almenaŭ de 32; "La N. E." almenaŭ de 7—8 Gek-doj. Ankaŭ pri la SAT-akciojn aĉetintaj Gek-doj mi ne sukcesis ĝis nun fari ekzaktan statistikon. Laŭ mia registrado almenaŭ 500 dolarojn valorantaj SAT-akcioj estas nun posedataj de Novjorkaj Ge-SAT-anoj. Preskaŭ ĉiu portas SAT-insignon, escepte tiuj, kiuj neniam emas viziti nian rondon. Bedaŭrinde la de SAT eldonitajn librojn havas en konsiderinda nombro nur 5—6 K-doj. La plimulto havas krom "Petro" nur unu aŭ nenian pli. Mi kun 2—3 aliaj membroj propagandas insiste, ke senescepte ĉiuj Gek-doj esp-istaj uzu *nur* SAT-kovertojn, PK-ojn en tuta sia korespondado.

La loka SAT-Rondo funkcias nun normale. Intertendencaj bataloj komencas malaperadi. La Novjorka SAT-Rondo havas la specialan proprecon esti verŝajne la plej malsamnaciana SAT-Rondo de la mondo. Regulaj kunvenoj ĉiuvendrede vespere kun 20—25 aŭ pli da gemembroj. Por la estonto ni esperas pli viglajn kunvenojn kun pli multnombra vizitantaro. Kunvenejo: 108, East, 14-th Street, supra etaĝo.

Propagando per k por esp-o

En la propagando vere nur tre malmultaj K-doj estas aktivaj. Feliĉe, la fervora aktiveco de kelkaj, kiuj plenumas ankaŭ la taskon de l' oportunemuloj forigas iom la mankon. Parolado pri lab. esp. movado dum la pasintaj jaroj okazis nur 3—4-foje. Des pli vigla estis la pergazeta, perafiŝa, per flugfolia k persona propagando. Plej multe da per- k por-esp-aj artikoloj aperis en la gazetoj "Uj Elöre", "Der Arbeiter"; ambaŭ gazetoj tre volonte enpresas niajn leterojn, novelojn, artikolojn. La kalendaro de "Uj Elöre" enhavis tutan tradukon de "Nur Volu". Krome kelkaj aliaj lab. gazetoj, "Volks-Zeitung", "Daily Worker" ktp jam favoras nian movadon.

Kursoj. — La SAT-Rondo nun ne aranĝas kurson, sed nia rondo k niaj membroj individue sukcesis akceptigi la aranĝon de esp. kursoj en la lernejoj de div. parti- k kultur-organizoj laboristaj. Dum la pasinta aŭtuno la direkcio de "Workers School" (Laborista Lernejo) tre volonte enkondukis esp. kurson. Nun 1 kurso por komencantoj k 1 por progresintoj funkcias tie. En la Bronksa branĉo de la sama lernejo oni nun organizas kurson. En Ferrer-lernejo esp-o estas instruata jam de longe al infanoj. Bone progresanta kurso nun daŭras por 8 hungaraj gelaboristoj, k jam kelkaj anoncis sin por nova kurso, dum iuj estas instruataj private. Bedaŭrinde, instruantoj tre mankas ĉe ni. La fakto, ke nun esp-o estas oficiale instruata en lab. lernejoj, estas tre bona helpo en nia propagando, ĉar se la direkcioj de lab. lernejoj konsideras esp-on instruinda, tiu fakto estas bazo por nia propagando. Pasintjare helpis nin nia koresponda rilato kun multaj sovetiaj grupoj k individuaj Gek-doj, kiuj sendis al ni valoregan materialon por ekspozi k pressérvi. Fervora rondeto de kom. esp-istoj aranĝis bonege sukcesintan ekspozicion de sovetiaj afiŝoj. Nenio povis pli efike propagandi, ol nia unuafoje en Novjorko aranĝita afiŝa ekspozicio.

Nia perspektivo antaŭdiras al ni, ke la reala progreso nur nun komenciĝas ĉi tie. Niajn lastmonatajn penadojn kronis brile sukcesinta festeno, kiun la loka SAT-Rondo aranĝis la 1-an de marto. Ĝi estis la unua publika sinprezento de nia SAT-Rondo. Ĝia sukceso transpasis nian esperon, k tiu fakto donas kuraĝon al ni ĉiuj por prepari pli grandskalan kulturan laboron. Niaj fortoj k nia simpatiantaro kreskas. *SAT-ano 29.*

[1] Ekskurso kun liberaera manĝo.

ESPERANTO KAJ RADIO

Unua rimarko estu, ke ni nepre zorgu pri esp. lingvaj disaŭdigoj dum la 10-a Kongreso de SAT en Londono per la sendstacia grupo: Londono I, II k Deventri (Daventry). Mi tre salutus angulon en "S-ulo" por presigi esp. prezentojn, ĉar la radio-gazetoj ne publikigas sufiĉe vaste esp. radio-programojn. Necesas ankaŭ, ke esp-o estu pli aplikata ĉe la sendstacioj. La kaŭzo, ke al la Ĥarkova stacio venis nesufiĉaj respondoj pri aŭskultado, troviĝas en simplan radio-aparaton, ekz. trilampan, per kiu ne estas riceveblaj ĉiuj stacioj, kiel la Ĥarkova. Tial mi rekomendas al sovetianoj disaŭdigi esp-on nur de unu, plej forta sendstacio, ekz. la moskva, k je unu ĉiam sama horo, ekz. la 22-a, ĉiutage. Plej grave estus ricevi tiel aktualajn, sciindajn novaĵojn el Sovetio. Tiel oni instigus multajn laboristojn eklerni esp-on. Krome enkondukinda estus "demandejo", kiel faras nacilingve multaj sendstacioj.

Bone estus, se ankaŭ svedaj sendstacioj aranĝus esp. disaŭdigojn, same ĉeĥoslovakaj, ĉar bone aŭdeblaj ili estas. Kiu sendstacio enkondukos esp.-lingvan anoncadon de l' programoj, kiel jam faris la stacio Königsberg rilate al veter-prognozo ktp.? Kelkaj esp. vortoj sufiĉus. Ankaŭ de l' sendstacioj en Parizo k Tuluz (Toulouse) ni ŝatus ricevi esp.-lingvajn ondojn.

Novan "Paĝon" mi ne dezirus, sed simplan rubrikon en "S-ulo", kies karakteron K-do de Bruin sufiĉe klarigis en n-o 239. En ĝi devus troviĝi la adresoj de l' sendiloj, por bombardi ilin per instigoj. — Disaŭdigoj ne devus okazi antaŭ la 20-a vespere (kiam ĉiu laboristo estas hejme), — dimanĉe matene nur por longondaj sendiloj. Ni radiistoj esp-istaj nepre interrilatu, por ke baldaŭ funkciu iu aparato kiel "Radio Esp.-Servo".

H. Simon (6604), Kaiserau, Germ.

Radiostacio Tallinn dissendas esp-lingve

Rezulte de klopodoj de K-do K. v. Haartman-Harteva (15 149), *Helsinki*, la Tallinna stacio disaŭdigos esp.-paroladon (kun finna traduko) la *6-an de aprilo* je 15.15 h. (14 h. MET). Por atingi daŭran uzadon de nia lingvo ĉe tiu sendilo, estas dezirinde, ke la K-doj sendu PK pri la aŭdeblo ĉu al la stacio en Tallinn, ĉu al la adreso de l' nomita K-do (v. Jarl.).

TRA LA MOVADO

(Kroniko)

FRANCIO. Sisteron. Grupo fondita depost 3 monatoj kreskas rapide, 35 gelern. en du semajnaj kursoj, gvid. de K-do Bernard. Ĝis nun 3 SAT-anoj ĉi loke. En multaj urbetoj de la alpa regiono ekzistas simpatiantoj, sed mankas instruantoj. La konsilantaro klopodos pri kreo de novaj grupoj en la regiono. — *GERMANIO. Magdeburg.* En junio 1929 komenciĝis la organiz-laboroj. Sekvis starigo de LEA-grupo k kurspreparoj. En elementa kurso lernis 16, finis 8 K-doj. Duan "stud-rondon" finis el 3 komencintoj 2 K-doj. Krom malgrandaj infan- k aliaj lern-rondoj, krom semajna edukkunveno, okazas 2 kursoj ĉe 10—14-jaraj infanoj ("infanamikoj"), sume ĉ. 100 inf. Alian kurson komencis 18 pers. Senlibra instruo. (14 624). *Schönebeck.* Kurso kun 24 p. (14 624). — *POLIO. Lodz.* Pro aliĝo de l' SAT-anoj al "Laboro", en la societo komenciĝis vigla agado. Kelkaj neŭtralemuloj vidante, ke laboristoj pli k pli ariĝas en "Laboro", forkuris al la ĵus fondita burĝa Lodza Esp. Societo. 12. XII. okazis Zamenhofa festo kun 76 Gek-doj. Oratoris SAT-anoj en pola, germana, juda k esp. lingvoj. Oni fondis 4 kursojn kun 112 gelern. Baldaŭ sekvos ankoraŭ 2 kursoj. Instruo laŭ "Petro". La membrara nombro jam atingis pli ol 100. (Rimeno) *Aleksandrov ap. Lodz.* K-do 10 750 el Lodz gvidas 2 kursojn (komenc. k perfekt). Dum 5-jara jubileo de societo "Frajhajt" K-dino salutis en esp-o (R.). — *USONO. Novjorko.* La 1. marto la loka SAT-rondo aranĝis grandan feston, kiun ĉeestis ĉ. 180 personoj, kiuj aplaŭdis la tutan aranĝon k precipe la prezenton de "La lignovermo", unuakta teatrajo pri la lab. klasbatalo, tradukita el la germana (kies prezenton ni varme rekomendas al alilandaj SAT-rondoj). Kelkaj vizitantoj, kiuj antaŭe malfavore rilatis al nia movado, esprimis al ni sian plenan kontenton. Kvankam, escepte 1 aŭ 2 K-doj, neniu antaŭe ludis sur scenejo, ĉiuj bone prezentis sian rolon. Kiel gastoj kantis Germ. Lab. Ĥoro k artdancojn prezentis lernantinoj de Moderna Lernejo. Krome en la salono ni aranĝis grandan ekspozicion de revol. afiŝoj senditaj de sovet. K-doj k grupoj. La festo okazis en la granda salono de Hung. Lab. Hejmo. Financa profito preskaŭ sensignifa (½ laŭ decido donacita al IRH), sed morala sukceso grava. (29.)

RECENZEJO

Duope ricevitajn verkojn ni recenzas, unuope ricevitajn ni nur mencias.

N. Modenov, Pioniroj, lernu esperanton! Eld. CK SEU, Moskvo, 1930. 15 pĝ. Form. 11×14,5 cm. Prezo: 4 kopekoj. Eldonkv.: 10 000 Ruslingva.

En ĉiujn mediojn penetras nia movado en Sovetio, sekve ankaŭ ĉe la organizitan infanaron de Sovetio, la ruĝajn pionirojn. Tiu broŝureto servos kiel taŭga helpilo en la propagando.

P. Kirjuŝin, Internacia laborista kunligo en esperanto. Eld. CK SEU, Moskvo, 1930. 32 pĝ. Form. 11×14 cm. Prezo: 10 kop. Eldonkv.: 10 000 Ruslingva.

Propaganda broŝuro pri la signifo de esp-o por la internacia lab. interligo kun multaj ekzemploj el la praktiko.

MEMORNOTO

Represis el "S-ulo":

Tribüne, Magdeburg, 14. 12. 29, Dnepropetr. komjun. (267), 7. 1., radio k esp. (270).

Priesper. artik. k notojn enhavis:

Le Travailleur Alpin, Grenoble, 1. 3.; *Signalen*, Stokh., 6. 3.; *Lokomotivm. Tidning*, Stokh., 15. 2., 1. 3.; *The Labour Woman*, London, marto (rubr. en esp-o); *Münchener Post*, 3. 2., 4. 2., 7. 2., 10. 2., 11. 2., 14. 2., 15./16. 2.; *Arbetaren*, Stokh., 5. 3.; *Social-Demokraten*, Stokh., 5. 3.; *Jugendecho*, Magdeburg, nov. 29; *Volksstimme*, Magdeburg, 19. 11., 29. 12., 22. 1., 5. 2., 12. 2., 19. 2.; *Tribüne*, Magdeburg, ? nov., 7. 1., ?. 1.; *Der Kinderfreund*, Berlin (febr.), esp. kurso.

Peresper. materialon enhavis:

Slovo ot Stanka, Rostov, 4. 1., 21. 1.; *Selmaŝstroevec*, Rostov, 3. 2.; *Pravlenec*, Rostov, 1. 2., 14. 2.; *Tribüne*, Magdeburg, 12. 12. 29; *Apudvolga Vero*, Saratov, 1. 3. (saluto de Novjork-anoj); *L'Ecole Emancipée*, Saumur, 9. 3.; *Daily Worker*, London, 8. 3.; *Neue Zeitung*, München, *Nordbayr. Volkszeitung*, Nürnberg, 8. 2., 12. 2., 18. 2., 20. 2., 25. 2., 26. 2.

NIA POŜTO

9742. — Tiajn manuskriptojn vi devus sendi al red. de "Virina Pĝ.". *M. Ŝp.* Via artikolo aperos.

12 745. — Via artikolo uzota.

9682/14 823. — Via artikolo aperos baldaŭ. *Red.*

Malsprita Lernanto. — Vi demandas, kion signifas la vorto *proletario*. Nu pardonu, sed ni emas pensi, ke vi volas nin mistifiki. Ni tamen kuraĝos respondi jene: prolet-ario samsignifas kiel la himno *Internacio;* ĝi ja estas ario, kiun kantas la proletoj en ĉiuj landoj . . . Saluton! *E. L.*

KORESPONDADO

Unu enpreso: Simpla trilinia anonco kostas 0.80 mk. g., ĉiu plia linio 0.50 mk. Ni nur akceptas anoncojn kun samtempa pago. L = letero, PK = poŝtkarto, PI = poŝtkartoj ilustritaj, PM = poŝtmarkoj, bfl. = poŝtmarko sur bildflanko, kĉl. = kun ĉiuj landoj, esp-aĵo = esperantaĵo. Ĉiuj petantoj pri korespondado havas la devon, nepre respondi almenaŭ unu fojon al ĉiuj petoj koncernantaj la fakon, por kiu ili sin enskribigis.

AŬSTRIO

K-do Alois Hofstätter, Wieserfeldplatz 46, *Steyr*, interŝ. PM kun eŭropaj landoj.

BRITIO

K-do W. Latimer, I. L. P. G. Y., Trades Hall, *Carlisle*, dez. raport. pri esp. inter la soc. gejunularo.

JUGOSLAVIO

K-doj Stefano Teglaŝ k Josefo Toth (tapetistoj), Kralja Aleksandra 20, *Novi-Sad*, kĉl, L, PI, precipe kun samfakuloj.

LATVIO

— 2 Gek-doj dez. koresp. PK, PM. Certe resp. Adr.: Vladislavo Maslovskis, Erglu iela 7—9, *Liepaja.*

GERMANIO

K-do Albert Weber, Aue 27, Wuppertal, *Elberfeld*, kĉl pri ĉ. temoj.

K-do E. Gierth (lignaĵisto), *Fischbach 4* (Radeberg-Land), kĉl, prefere pri biciklado. Resp. garantiata.

K-do Daniel Fiŝer (15 749), Pirmasenser Str. 94, *Kaiserslautern/Pfalz*, serĉas serioz. koresp-adon kun sudlandaj Gek-doj. L, PK, PI. Certe resp.

POLIO

— Dez. koresp. serioze diskuta k koresp. rondo de "Laborista Societo Esp. 'Laboro' Varsovio". Interŝ. referatojn pri politiko, kulturo, prof. movado, vivkondiĉoj. Resp. gar. Adr.: J. Litauer, Marszalkowska 81, *Warszawa.*

SOVETIO

K-do G. K. Tihonravov, Uralskij per. 5, *Taŝkent* (Mez-Azio), pri ĉ. t., PK, urbvidaĵoj, popoltipoj.

— Kursanoj k gvidantoj de esp. kursoj koresp. kĉl pri div. temoj, individue k kolektive. Adr.: *Koĥma*, poŝtkesto 16, Ivanovskoj Promiŝlennoj oblasti al K-do de SEU k SAT. — Resp. garantiata.

K-dino Korneeva, Bolŝoj Rjevskij per. 8, kv. 8, *Moskvo-69*, kĉl.

— Lernantoj de la 17-a lernejo koresp. kĉl. lernantoj pri infana movado k lerneja vivo. Adr.: *Uman* (Ukrainio), ul. Ŝevŝenko.

K-dino Goluboviĉ, 4 Cerkovnij per. 5, kv. 3, *Moskvo-18*, kĉl pri ĉ. temoj.

SOVETIO (daŭrigo)

K-dino D. Rozental, B. Gruzinskaja 3, kv. 21, *Moskvo-22*, serioze koresp. kĉl.

K-do Rajenko T., Azovskaja 26, *Novorosijsk* (milicano), serioze koresp. pri ĉ. temoj, interŝ. bildojn, il. ĵurnalojn.

K-dino E. Ŝvedova, Ĥromova 39, *Moskvo-61*, kĉl pri ĉ. temoj, L, PK, gaz., ĵurnaloj.

K-do Torŝin (15 232), Sevastopola str. 10, *Volsk*, kĉl pri politikaj k. a. temoj.

K-dino Heleno Fedotova, Marat-placo 12, kv. 1, *Uljanovsk/Volgo*, kĉl, PK, PI, il. gaz., fotoj.

K-do P. Sabaneev, Industria Teknikumo, Ĉeĥovskaja 55, *Taganrog*, kĉl pri ĉ. temoj, L, PI, prefere pri astronomiaj temoj.

K-dino A. Gorbunova (oficistino), Lesoteknikum, *Solikamsk/Uralo*, kĉl, nur L. Resp. garantiata.

K-do A. Sokolskij, Industria Teknikumo, Ĉeĥovskaja 55, *Taganrog*, kĉl pri ĉ. temoj, prefere pri literaturo.

K-do Djakonov, Sevastopola str. 10, *Volsk*, kĉl pri politikaj k. a. temoj.

K-do Voldemaro Burkun, Menjŝikova 91, *Tiĥoreckaja*, S. K. ĵ. d., interŝ. PI kĉl. Resp. garantiata.

K-do M. Andreev, Vokzal-telegraf, *Chardgui* (Turkmenistan), kĉl radio-amatoroj — mallongonduloj.

K-dino O. Varava (instruistino), ul. Artema 5, ukr. Semiljetka, *Stalino*, Ukrainio, pri politikaj k sociaj temoj, precipe pri pedagogiaj temoj, gaz., jurn., ped. libroj, fotoj ktp. Resp. gar.

K-dino Volĉonok (gvid. de int. laboro en junkom. ĉelo), 14 linio 86, *Stalino*, Ukrainio, pri politikaj, ekonomiaj temoj, lab., virina k junkom. vivo, gaz., jurn., fotoj ktp. Resp. gar.

— 20 instruistoj koresp. kĉl, L, PK. Resp. gar. Adr.: Ukrainio, *Kremenĉug*, Domo de Klerigado, BRO.

K-do A. Jurgensen (studento), 8 linio 62, *Stalino*, Ukrainio, kolektive k individue pri politikaj, ekonomiaj temoj, novaĵoj en mineja k konstrua tekniko, gaz., jurn. (ankaŭ teknikaj), fotoj, afiŝoj. Resp. garantiata.

K-do J. Ĥejfec (19 j., studento, komencanto), 2 Meŝĉanskaja 44, kv. 4, *Moskvo-10*, per belaj PI kĉl. Certe respondos.

K-do G. Rudomjotov, Str. Krasnoarmejska 29, *Minusinsk*, Siberio, kĉl pri ĉ. temoj, L, PK, PI. Por lernantoj mi bez. koresp-antojn.

— 100 gelernantoj interŝ. L, PK, kĉl. Adr.: Ukrainio, *Kremenĉug*, 9-a Laborlernejo, Gogolstr.

— Viglan koresp-adon garantias 150 gestudentoj pri ĉ. temoj, kĉl. Adr.: Ukrainio, *Kremenĉug*, Pedagogia Teknikumo.

— Scienca Kabineto de Geologio k Mineralogio interŝ. sperton k ekspozaĵojn. Adr.: Ukrainio, *Kremenĉug*, Pedagogia Teknikumo.

— Scienca Kabineto de Terkulturo k Kamparana Mastrumado interŝ. sperton k ekspozaĵojn kĉl. Adr.: Ukrainio, *Kremenĉug*, Pedagogia Teknikumo.

K-do Aleks. *Liljer*, deklarinta sian deziron koresp. kun SAT-anoj pri literat. temoj (en n-o 265), ial estas devigita ĉesigi la koresp-adon.

GEINSTRUISTOJ TUTMONDAJ!

Instigu viajn Asociojn, Unuiĝojn, Sindikatojn, oficiale saluti la

60-an JUBILEAN KONFERENCON

de THE NATIONAL UNION OF TEACHERS (Nacia Unuiĝo de Geinstruistoj, Anglio, 135 000 membroj). okazontan en Bournemouth, 18.—25. aprilo 1930, per mallongaj salutleteroj, telegramoj en esperanto. Dum tuta Konferenca Semajno estos Ekspozicio de esperanta materialo. Helpo por tiu lasta ankaŭ estos bonvena. — Sendu salutojn laŭ adreso: *Jubilea Konferenco de THE NATIONAL UNION OF TEACHERS, Bournemouth (Hants), Anglio*, por la Oficiala Publika Malferma Kunsido, matene la 19-an de aprilo. Materialon por la Ekspozicio kiel eble plej baldaŭ al: H. STEJ, 18a Grand Avenue, *Bournemouth* (Hants), Anglio. Nepre indiku tion, kio estas resendota.

JUBILEA ATEISTA DATO

La 19-an de aprilo okazos la kvinjara datreveno de *Unio de Militantaj Ateistoj* **en USSR.**

Liberpensulaj, komunistaj, junkomunistaj, pioniraj organizoj de l' tutmondo, apartaj K-doj **sendu viajn unuecfront. salutleterojn.** Ĉiu ricevos jubilean n-on de "Bezbojnik" ĉiam memoru adr., kiu taŭgas ankaŭ por sendi ateistajn artikolojn: *Moskvo, Sretenka, 10, Centra Konsilantaro de Unio de Militantaj Ateistoj.*

GESPORTULOJ TUTMONDAJ!

Grupo el Kamaradoj pro jurnalistaj k publikigaj celoj deziras kontaktiĝi kun sekretarioj de naciaj kaj lokaj sportorganizoj kaj kun individuaj laboristaj gesportuloj. Ni interŝanĝos fotografaĵojn, ilustritajn poŝtkartojn, leterojn, jurnalojn ktp.

Adr.: *H. Cohen*, Lab. Esperanto-Klubo, 144, High Holborn, *London W. C. 1.*

Kiu K-do povas helpi, trovi por 22-jara tornisto laboron en eksterlando, prefere Francio. Skribu al: K-do Karl Meisner, Fabrikstr. 37, *Neumünster i. Holstein* (Germ.).

SAT GESTUDENTOJ EL TUTMONDO!

La semajna studenta gazeto "*Studentska Tribuna*", organo de la proleta studentaro en Bulgario, kies redaktoro K-do *N. Bogdanov* (SAT-ano 14 018) jam de pli ol unu monato estas en la malliberejo, akuzita laŭ la leĝo de la ŝtatdefendo, post la unua de marto komencis regule aperadi post unumonata interrompo. — Por sia rubriko "*Tra la mondo*", ĝi bezonas artikolojn pri *la vivo kaj bataloj de la proleta studentaro el ĉiuj landoj.*

Skribu nur en esperanto! La artikolojn sendadu al jena adreso: *Ivan Ivanòv, Bul. "Paskal Paskalev" 17, Sofia (Bulg.)*

Fabrikaj komjunula k IRH-ĉeloj, pionir-taĉmentoj k laborista klubo dez. koresp. kun la samaj organizoj alilandaj. Adr.: USSR, *Keret*, Karelio, L/u, N. 42, P. Jasinski.

Lernantoj kaj junpioniroj

de 35-a laborlernejo (35-a trud. ŝkola, str. Krapotkin, 5, *Ĥarkov*) dez. kor. kĉl. pri ĉiuj tem., pionirmovado, IRH, ateismo ktp. L, PI, PK, infangazetoj, laboraĵoj k sim. — Nepre respondas.

En naskiĝloko de LENIN

en urbo Uljanovsk, en laborista kvartalo ZAVOLĴIE, loka SEU-ĉelo aranĝos

INTERNACIAN EKSPOZICION

sub la gvidvorto DEFENDU USSR! Ĉiuj SAT-anoj, lab. organizoj, red. de proletaj gazetoj k klaskonsciuloj estas petataj sendi al ni: fotojn, afiŝojn, murgazetojn, insignojn, flagetojn, gazetojn, ĵurnalojn, salutleterojn k PK. — Ĉiu sendonto estos rekompencota sub la respondeco de sekr. de l' ĉelo: A. S. Nikitin (12 408). Adr.: USSR, *Uljanovsk*, Zavolĵie, Leningradskij per. 9, kv. 2, K-do A. S. Nikitin. — Estas petataj ankaŭ izoluloj, ekstereŭropanoj k SEU-ĉeloj en Sovetio.

ENHAVO:

Abontarifo al Sennaciulo: (La unua nombro montras jarabonon por membroj de SAT, la dua en krampoj montras la jarabonon por nemembroj. Ni ankaŭ akceptas ¼-jaran abonon.) **Argentino, pes. 5 (6); Aŭstrio, ŝil. 10 (12); Belgio, belgoj 10 (12); Brazilio, milrejs. 15 (18); Britio, ŝil. 8 (9); Bulgario, lev. 200 (250); Ĉeĥoslovakio, kr. 50 (60); Danio, kr. 8 (10); Estonio, kr. 7 (8); Finnlando, mk. 70 (80); Francio, fr. 35 (40); Germanio, mk. 8 (9); Hispanio, pes. 10 (12); Hungario, peng. 8 (10); Italio, lir. 40 (45); Japanio, jen. 4 (5); Jugoslavio, din. 100 (120); Latvio, lat. 8 (10); Litovio, lid. 15 (20); Nederlando, guld. 5 (6); Norvegio, kr. 8 (9); Polio, zlot. 12 (15); Portugalio, esk. 35 (40); Rumanio, lej. 300 (350); Sovetio, rubl. 4 (4,50); Svedio, kr. 8 (9); Svisio, fr. 10 (12); Usono, dol. 2 (2,50). — Ponumera prezo estas: 0,20 mk. g. = 0,25 fr. svis. MONON ONI SENDU:** rekte al la Administranto de SAT, **Richard Lerchner, Colmstr. 1, Leipzig-O-27 (Germanio),** poŝtĉek-konto 6835 aŭ pere de unu el la jenaj poŝtkontoj, ĉiuj je la nomo de R. Lerchner: Bruxelles, 227 848 — s'Gravenhage, 142 084 — Praha, 501 007 — Stockholm, 4268 — Warszawa, 191 335 — Wien-D, 137 725 — Zagreb, 40 040 — Kobenhavn, 14 938 — Zürich-VIII, 15 929 — La francianoj pagu al Sennacieca Asocio Tutmonda, 23 rue Boyer, Paris-XX, per la poŝtkonto 1234—22. — La sovetianoj al CK de SEU, poŝtkesto n-o 630, Moskvo. En landoj kie ni ne havas poŝtkontojn, oni pagu per **ŝtataj monbiletoj en registrita letero.**

Presejo: Peuvag, Druckerei-Filiale Leipzig (Germanio)